

MAGYAR LÁNYOK

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelősszerkesztő: **dr Paál Árpád**

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Törv. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyártás Elemér**

Párizsból Sigmaringenbe utazott a király és a trónörökös

A királyi utazás befejező állomásához érkezett. Az uralkodó Párizsból való elutazása előtt ismételt kihallgatáson fogadta Bonnet francia külügyminisztert

Bucurestiből jelentik: Ófelsége külföldi utazása befejezéshez közeledik. A londoni, brüsszeli és párizsi napok után most már megállapítható, hogy II. Károly király mindenütt olyan meleg és ünnepélyes fogadtatásban részesült, amelyet Románia uralkodója méltán megérdemelt. A külföldi utazás során baráti melegséget a királyi vendégek főként Franciaországban éreztek, amely ország legrégebbi, nagy barátja Romániának.

A francia sajtó egyhangú lelkesedéssel üdvözölte a Párizsban tartózkodó II. Károly királyt és Mihály nagyvadját. A lapok beszámoltak arról az ünnepélyes fogadtatásról, amelyben az Uralkodót nemcsak a hivatalos méltóságok, hanem Párizs népe is fogadta és ismételt hangot adott azoknak az őszinte baráti érzelmeknek, amelyekkel Franciaország Románia iránt viseltetik. A „Le Journal” a következőket írja: „Ófelsége II. Károly király ezalkalommal Mihály nagyvadját a fiatal trónörökös is magával hozta Párizsba és bizonyosra vesszük, hogy mostani látogatását is megszépítik korábbi párizsi útjainak emlékei”. A lap ezután Románia új kormányzati rendszerét méltatja és megállapítja, hogy az Uralkodó rendet teremtett az országban és szilárd külpolitikai irányvonalat szabott. Az Uralkodó megszilárdította Romániának nyugati szövetségeseivel való viszonyát, de ugyanakkor Lengyelországgal, Olaszországgal és a Balkán szövetségével is megtartotta kapcsolatait.

A további párizsi lapok is az egyöntetű lelkesedés hangján írnak az Uralkodó párizsi látogatásáról. Valamennyien a legőszintébb rokonszenv hangján emlékeznek meg az eseményekről. Az „Intransigeant” megállapítja, hogy a francia-román együttműködés nemcsak politikai egyezmény, hanem a két nép szoros baráti kapcsolatai is és az a meleg fogadtatás, amelyben Románia Uralkodóját a francia nép részesítette, a két nép békeszeretetének a biztosítéka. A „Paris Soir” ismételt hangoztatja, hogy Románia és Ófelsége II. Károly király mindig számíthat a francia nép baráti támogatására.

II. Károly király és Bonnet külügyminiszter megbeszélései

Párizsból jelentik: A Rambouilletben megrendezett vadászat programjára szerint folyt le, habár az idő nem kedvezett és az eső reggeltől kezdve esett. Ez a körülmény azonban nem zavarta II. Károly királyt kedvtelésben, aki — mint ismeretes — szenvedélyes vadász.

A vadászat a délutáni órákig tartott és a királyi vendégek délután fél 5 órakor tértek vissza Lebrun köztársasági elnökkel együtt Pá-

rizsba. A megérkezés a Montparnasse pályaudvarra történt, ahonnan a vendégek a párizsi szállásokra tértek vissza. Előbb azonban szívesen búcsút vettek Lebrun köztársasági elnöktől és a többi meghívott vendégtől.

Ófelsége a hétfői nap folyamán ismét kihallgatáson fogadta Bonnet francia külügyminisztert, akivel hosszasan tárgyalt.

Hétfőn este közlemény jelent meg Károly király és Bonnet francia külügyminiszter tanácskozásairól. A közlemény a többi között megállapítja, hogy a tanácskozáson az általános délkelet-európai helyzetről, a francia-

Petrescu Comnen külügyminiszter nyilatkozata az uralkodó útjáról

Bucurestiből jelentik: Petrescu-Comnen külügyminiszter II. Károly király külföldi utazásairól és annak eredményeiről a következő részletes nyilatkozatot tett:

— Három király alatt volt szerencsém szolgáltni és különböző minőségben számos királyi látogatáson és a népek közötti barátság megnyilvánulásán vettem részt, de eddig még nem volt alkalmam olyan ragyogó ünnepségen részt venni, mint amilyenben Ófelségét II. Károly királyt és Mihály nagyvadját a múlt héten Londonban részesítették. Nem olyan királylátogatás volt ez, mint amilyeneket a nagykövetségek irodáiban bizonyos szertartási szabályok szerint készítenek és rendeznek, hanem a határtalan rokonszenv, tisztelet és meleg csodálat önkéntelen kifejeződése. Az általában tartózkodó természetű angol népet Ófelsége személyiségének ereje meghódította, az Uralkodó úgy jött, mint a román nép követe, az országa érdekében folytatott szüntelen tevékenység és nagy történelmi fontosságú tettek dícsőfényétől övezve. Románia egyenes vonalú politikája és a legutóbbi nemzetközi események során tanúsított erkölcsi magatartása is kiegészítőül hozzájárult Ófelsége londoni meleg fogadtatásához. A különböző beszédekben, különösen a Guildhalli beszédben, további londoni tartózkodása alatt folytatott magánmegbeszélések során is nemcsak az angol politika vezetői, hanem az egész közvélemény megállapíthatta, hogy Romániának szerencséje van olyan uralkodó kormányzata alatt élni, akinek kivételes képességei vannak a politikai kezdeményezésekre és megvalósításra.

— Az Ófelsége oldalán Londonban eltöltött három nap alatt és a helyzettel járó

román gazdasági viszonyról és a két követségnek nagykövetségi rangra való emeléséről volt szó. A végleges megállapodás előtt még néhány technikai vonatkozású kérdést kell tisztázni.

A királyi vendégek elutazása Párizsból

Párizsból jelentik: Ófelsége II. Károly király és Mihály nagyvadját hétfőn este 22 óra 25 perckor indult el a párizsi északi pályaudvarról. Az Uralkodó Strassbourgon át a németországi Sigmaringenbe utazott, ahol a Hohenzollern-család fejének Frigyes hercegnek vendége.

A pályaudvaron búcsúztatására megjelent a diplomáciai kar, Lebrun elnök katonai irodájának vezetője, Bonnet külügyminiszter, Loiset szertartásmester, Cezianu Románia párizsi követe, Thierry Franciaország bucuresti követe, a francia külügyminiszterium főtisztviselői, Daladier miniszterelnök kabinetfőnöke, Gamelin tábornok és a párizsi román kolónia. Az Uralkodó tiszteletére feldíszítették a pályaudvart és a köztársasági gárda díszőrséget állt. Ófelsége szívélyesen elbúcsúzott a megjelent előkelőségektől, majd a nagyvajda társaságában beszállt a különvonatba.

Petrescu Comnen külügyminiszter nyilatkozata az uralkodó útjáról

körülményeknek megfelelően szerencsém volt arra, hogy néhány lényeges megbeszélést folytathattam az angol kormány tagjainak többségével, az angol politikai és gazdasági élet nagyon sok személyiségével és anélkül, hogy az ilyen körülmények között köteles tartózkodásból kilépnék, úgy hiszem teljes megelégedéssel közölhetem a román közvéleménnyel. Románia ma Londonban olyan helyzetnek örvend, amelyre joga van. Mindenütt tisztában vannak országunk fontosságával területi szempontból, hiszen az ország ugyanakkora, mint Nagybritánia, vagy Olaszország, húszmillió lakosa van s Európa közepén és keletén elsőrendű politikai és gazdasági erő és lehetőségek fölött rendelkezik. Az utazás eredményei hamarosan nyilvánvalók lesznek. Románia megelégedéssel állapíthatja meg, hogy a régi barátok iránti lojális politikája, — anélkül, hogy új barátságokat kizárna — Londonban teljes megértést és teljes érdeklődést talált. Népünknek ma eggyel több oka van arra, hogy bizalommal nézzen a jövőbe. Nem fejezhetem be ezt a rövid nyilatkozatot anélkül, hogy mint a román királyi kormány tagja, ezen az iton is ne fejezzem ki a kormány és népünk mély háláját és tiszteletteljes érzelmeit az angol uralkodópárnak, az angol kormánynak, a dominiumok képviselőinek és a nagy angol népnek azért a fogadtatásért, amellyel felséges uralkodónkat, Mihály nagyvadját és országunkat ünnepelték azokban a történelmi órákban, amelyeket a múlt héten Angliában éltünk át.

szuró, nyillaló KSZEMEK

**5 percen belül eltávolíthatók,
fájdalommentesen, veszélytelenül.**

Ne vágja soha tyukszeméit! Vérmérgezés kockázat. A következő tudományos módszerrel könnyen és veszélytelenül eltávolíthatja őket: Áztassa be lábait forró vízbe, amelybe egy maréknyi Saltrates Rodell-t öntött. Ezek a gyógyszerek behatolnak a tyukszemek gyökeréig. A fájdalmak azonnal megszűnnek. A tyukszemek annyira felpuhulnak, hogy pusztá kézzel kiemelheti őket gyökeresül. Az ebben a gyógyfűrdőben fejlődő oxigén meggyógyítja a fájó, égő kimerült lábakat. A gyulladások és daganatok eltűnnek. Még szűk cipőt is viselhet. Kellemes érzéssel jár. Kérjen a legközelebbi gyógyszerárban, vagy drogériában Saltrates Rodell-t. Ára jelentéktelen.

FONÓSI - 10.000 propaganda csomagot csak 10 lejes reklám árban. Kiszérelt képpen még ma vásároljon egy csomagot! Takarékosági szempontokból vásároljon rendszeres csomagot vagy dupla családi csomagot!

Akik háromszor megbuktak az érettségén — újból jelentkez- helnek érettségire

Bucurestből jelenti saját tudósítónk: A nemzetnevelési miniszterium úgy intézkedett, hogy mindazok, akik az érettségi vizsgálatokon háromszor megbuktak, ha a nyolcadik osztályból magánvizsgát tesznek, újból még háromszor jelentkezhetnek érettségire.

Nikotin-mérgezés

Írta: Rozványi Vilmos

Már napokon át nem tud aludni a most itt ül tizegynéhányadmagával, ismerősökkel, hivatalosakkal. Van köztük főnöke és alantasa, szereti valamennyit és mégis!

Mi ez a különös érzés? Hiszen kedves, jószándéku meleg otthonban van. Itt egy tróca csattan, ott egy vidám mosoly villan: jó ilyen helyen időzni. És mégis?...

— Rossz a gyomrom, — állapítja meg önmagáról. Gyöttrődésait szerette mindig fizikai okokra visszavezetni s most is így értelt maga ellen: „Rossza a gyomrom, tehát nem esik jól emberek közt lenni. A gyomorbeteg mindig vilárgyűlölet főnöke, egy jelentékeny nemzetközi félrevezetés reket!”

Gyorsan rágyújt egy cigarettára. Ekkor mint a villám család át minden idegén, hogy nem a gyomra rossz, hanem valami más történik itt, valami különös hazugság levegője veszi őt körül... Idegeseket szippant, pedig nem esik jól.

Ó, most már érti: a többiek, az egész társaság mosolya bántja!

Mert csakugyan miért mosolyognak?... Egyik főnöke, egy jelentékeny nemzetközi félrevezetés részleteit meséli — mosolyogva. A többiek is mosolyognak hozzá. Próbál velük tartani, de érzi, hogy nem sikerül. Egy ostoba árucikk nemzetközi piacra dobásáról beszélnek: a reklám ügyességéről és az áru hitványságáról. Mi van ezen mosolyognivaló. Üzletemberek, közzgazdászok is ülnek a társaságban, azok is mosolyognak. „Jó üzlet!” mondják és mosolyognak.

— De miért?... Nagy füsttömeget lövelt maga elé és halkán odaszólt az egyikhez.

— Mi jó van ebben, te szerencsétlen? Hol itt a szükséglet sé kínálat becsületos törvénye?... „Jo-Jo” eset ez! Ki akart Jo-Jo-ozni ezen a buta földtekén? S mégis az egész buta földteke Jo-Jozott egy egész esztendeig... De ki Jo-Jozik ma?... Arra úgy néznének, mint én most terád.

Ijedten hallgat el, mert a szobakerült „nemzetközi evindli” feltalálója egyik fiatalkori barátja s annak nem akar ártani. Gyorsan újra rágyújt s gyorsan iszik is hozzá. Hirtelen izgalom

Megszigorítják a magyar parlament ház-szabályait

**Pártközi értekezleten megtárgyalták a módosító javaslatokat.
Az ellenzék egyrésze nem fogadja el a módosításokat**

Budapestről jelentik: A képviselőház elnöki fogadótermében hétfőn délután 5 órakor ült össze az a pártközi értekezlet, amelyet a házszabályok módosítása céljából hívtak össze. Az értekezleten, amelyen **Imrédy** miniszterelnök is megjelent, **Korniss Gyula**, a képviselőház elnöke elnökölt. **Imrédy** miniszterelnök megindokolta a házszabályok módosításának, illetve szigorításának szükségességét, majd több hozzászólás után a pártközi értekezlet a javaslatot elfogadta.

A házszabályokat szigorító javaslat a többi között a következő érdekes intézkedéseket tartalmazza: A Ház bármely törvényjavaslatra kimondhatja a rendkívüli sürgősséget. Ebben az esetben a javaslat nyomban a bizottságok elé kerül, amelyek még aznap tárgyalás alá veszik

és két ülésen kötelesek végezni vele. Ezután a javaslat a Ház elé kerül, mely a napirend megszakításával két, egyenként nyolcórás ülés alatt köteles azt letárgyalni. A két nyolcórás ülés háromnegyedrésze általános, egynegyedrésze részletes vita. A felszólalások időtartama fél óra.

A házszabálymódosító javaslat egyéb szigorításokat is tartalmaz. Így: a Ház bárkinek indítványára két órával meghosszabbíthatja az aznapi ülést. A harmadszori olvasás elmarad és a felszólalási idő az általános vitában egy óra. Ezenkívül a vita berekesztéséről is tartalmaz intézkedést a javaslat.

A pártközi értekezleten az ellenzék egyrésze nem fogadta el a javaslatot.

A magyar földbirtokokat kivesszük a részvénytársaságok kezéből

Budapestről jelentik: **Teleki Mihály** földművelésügyi miniszter Kiskunhalas százlagu küldöttségét fogadta, akik előtt beszédet mondott.

— Első célkitűzésünk. — mondotta. — hogy a magyar föld a magyar nép kezébe kerüljön és ne részvénytársaságok birtokolják. A magyar föld nem árú, nem portéka, hanem szent valami, amihez csak ihletett kézzel lehet hozzányulni. Egyesek azt mondják, hogy az új kormány nem olyan jobboldali, mint az eddigiek. Mi egyenesen haladunk előre a ke-

resztény, jobboldali politika útján. Nincsenek liberális segédecapataink. Csak a magyar gazdára és a magyar népre támaszkodunk. Én magam jobboldali voltam és az is vagyok. Százszázalékos keresztény, magyar, fajvédő politikát kell követnünk. Olyan szociális politikára van szükség, mely segítségére van a kisembereknek minden téren. A kisemberen kell segíteni, nem a nagyvállalaton. A kisember van rászorulva a segítségre. A kormány meg akarja valósítani azt, hogy ebben az országban a magyar gazda legyen a magyar föld ura.

kapja el, hogy odakiáltson a többieknek:

— Csalás az egész és szegény **Botos Ervin** nem keres rajta semmit... Ne röhögjétek!

Csakhogy ez sok csunya szó együtt, inkább nem mondja ki. Pedig ifjokori barátjának szeretne valamelyes tiszteletet szerezni, amiért buta ötletéből annyit ember meg fog élni, csak ő maga nem. Szegény!

— Üzlet, — igyekezik magát megnyugtani, de nem sikerül. Hallgat és fojtott izgalommal rászívja magát a szivarra, amelyről már azt sem tudja, hogyan került a szájába... A gyomra iszonyuan fáj!

— Nikotinmérgezés! — eszmél kétségbeesetten a keserű állapotára. — De miért mosolygok én is, akár csak ők az előbb? Rettenetes fájdalmat érez és mosolygok.

Hirtelen mély részvét kapja el minden mosolygó emberrel szemben... A következő pillanatban föláll, haza akar menni, de megtántorodik. Szédül rettenetesen.

Még egy cigarettát!

Rémült mélyeket lélegzik a méregből, mert az fiatal korában sokszor értékes gondolatokat dobott az agyára. Meg is védi most is: „Olyanokat merek tőle kimondani, amilyenekre mások gondolni sem tudtak!”

Már nem veszi észre a logikáj botlást, hogy merészség még csak a sokszor elgondolt és elfojtott gondolatokhoz kell... Valami emberi embertelenség szelét éri idegeire csapódni!

Fogalma sincs, honnan jutott eszébe, hogy a nikotinnak az alkohol ellenmérge. Iszik, gyorsan, és sokat. Aztán vitustáncos kapkodással gyújt rá újabb cigarettára — a nikotinmérgezés ellen.

A szíve... Érzi, hogy az is fáj s mély szippantásokkal bémítani igyekezik, mint imént a gyomrát. Még van egy két világos gondolata: miért védekezik ő ilyen riadtan minden fájdalom ellen? Hiszen nemrégiben szörnyű gyötrel, hónapokig tartó betegségen esett át s csak a szíve mentette meg az életét. Hát ez a szív nem fájhat? Ennek nem szabad fáradtnak lennie? Nem sikolhat irgalomért?

Könnyre csordul a most már érzi, hogy félig eszméletlen.

— Haza. Ez az egyetlen gondolata s hirtelen felkiált: „Taxi!” Meleged a kiáltástól s kimegy a vidám csacsogós lakásból — önmaga elől. Kint csöndes, ősz eső permetez. Nyirkos és utálatos. Micsoda kinszenvedés lábainak eljutni a kapuig és ki az utcára!... Valaki beemeli a taxi-

ba s ő végre nyugodtan összeroskadhat.

De nem!... Hirtelen tágra nyitja szemét. Amerre a taxi viszi, minden fényt, minden vonalat és követ ismer. Bárgyu komorsággal mered rá mindenre. Tekintete úgy bucsuzik, mintha soha többé nem láthatna ebből semmit.

Szívet és gyomrát ezer macska körme tépi. — Nikotin! — dadogja önmagának. A melléről áporodott dohányszag csak az orrába és iszonyuan megundorítja. Erzi, hogy nem tud menekülni ettől az undortól, csak, — ha ő is dohányzik.

— A fokhagyma-teória — védekezik fölcsapó vágya ellen, — ha nem akarom érezni, magam is fokhagymát eszem... De nem, nem gyujtok rá többet!... Nem én.

A keze remegni kezd, hirtelen cigarettát kap elő, gyűrött, mocskos cigarettát a mellényzsebéből és — rágyújt. Azzal indokolja, hogy szeretne magához térni... És hazaérni végre, haza!

Vad, hangtalan belső zokogás rizza az első szippantások után: szabad így hazamennie?... Vágy és félelem csatája tombol az idegein, a vágy, hogy végre övét közt legyen s a félelem önmagától.

— Belehalnak, ha így látnak meg. Így nem szabad hazamenni! Ellenmég, — libeg öntudata felett különös lidércálgal valami mentőtűt félé: — Feketét!

Szívja mohón tovább — a cigarettát.

Egyezzer csak hideg kilincset érez a kezében. Felnéz. Ó, hiszen inthon van!... Csak ezen a kapun kell bemenni s már vége is minden szenvedésnek: gyomra, agya, szíve, mind nem fog fájni.

Ekkor a kapuüveg tükrözésében meglátja magát. Nem, így nem szabad hazamenni!... Pedig, hogy szeertné már elmondani otthon, szegény **Botos Ervint**. Hogy világhírű lett és mégis éhezni fog tovább. De mi baja ezzel a **Botos Ervinnel** egész este?

— Feketét kell innom valahol!...

Elengedi a kilincset s egy kávéház felé indul. Hirtelen éles fájdalom hasít a halántékába. Jaj, most már mindegy volna, akárhogyan, csak otthon lenne. De összeroskad, nem bírja tovább.

Valaki leütötte?... Ó dehogy, hiszen otthon van! De mi történt itt mindenivel? Hiszen máskor mindig mosolygó, tisztá tekintetek fogadják. Nem olyan mosolygós, mint este a **Botos-történet**-nél. S most mennyi rémület körülötte!... Feleszmél: Jó ég, hiszen ezeket veszté el, ha még egyszerűen...

Megjelent a munkatörvény módosításáról szóló rendelet

A szabadságidő és felmondási határidő új szabályozása

Bucuresti. Saját tud. A hétfőn megjelent Hivatalos Lap közli azt a rendelettörvényt, amely a munkaszerződésekről szóló 1938. évi január 20-iki törvényt a következőkben módosítja:

50. szakasz: A munkaadó köteles az alkalmazottnak évi pihenő szabadságot biztosítani, a következők módjaitól: az alkalmazott, aki 1—3 éve dolgozik a vállalatnál, hét napi szabadságra jogosult, aki 3—5 éve dolgozik: 10 napi szabadságra, aki pedig 5—10 éve dolgozik, 14 napi szabadságra. E szolgálati időn túl minden esztendői szolgálat egy nappal több pihenő-szabadsághoz ad jogot, *harminc napos szabadságig, ami a végső határ.*

A fenti megállapított szabadságot a felek közötti megegyezés nem törölheti és nem csökkentheti. *A jelzett szabadságidőtartamok minimumának tekintendők.* A szabadságot a vállalatok a naptári év folyamán kötelesek megadni, mielőtt az alkalmazott joga erre előáll. A szolgálati idő a munkabábelépéstől számít.

A szabadságot azok az ipari, vagy kereskedelmi vállalatok kötelesek megadni, amelyek legalább tíz fizetéses alkalmazottal dolgoznak és olyan sorrendben, hogy a vállalat üzemmenete ne szenvedjen. *A vállalatok kötelesek ki függeszteni a szabadságolásokról szóló táblázatot, hogy a szabadságra jogosult legalább 10 nappal szabadsága megkezdése előtt tudomásul bírjon erről.*

Az alkalmazott szabadsága ideje alatt az utolsó három hónapban élvezett járandóságainak középátlányosát kapja.

80. szakasz: A meg nem határozott időre kötött egyéni munkaszerződést mindkét fél felmondhatja, bizonyos felmondási idő kötelező betartásával. E felmondási idő 14 nap 10 éves szolgálati időig, azontul pedig 30 nap.

Az a belső vad sirás, amely már napok óta kínozza, kitér:

— Bocssátsatok meg, hogy így jöttem haza.
— Nincs semmi baj, csacsikám — hallja a felesége kedves hangját — nyugodj meg! Sokat ittal és főleg sokat cigarettáztál. Majd a doktor ur segít.

Ekkor látja meg az idegen embert ott állni felesége és kislánya között... Orvos!

— Mi van velem?
— Meleg puha kéz simul a homlokára:
— Ki kell mosni a gyomrod, most kórházba visznek s holnap nem lesz semmi bajod.

Ó igen, orvos van itt és a felesége és a gyermek! Megnyugszik s már érzi, hogy Botos Ervin este nem fogja többé izgatni. Lehunyja szemét s anyjához ért gyerek boldogságával alszik el.

Másnap az orvos szobájában halálos szegyenkezzel ébred. Gyorsan és okosan megbeszéli a szörnyű éjszakáját s az orvos kedves intelemmel fenyegeti:

— A ezive még jó, de csinyján a borral és a nikotinnal. Még napokig szédülni fog, de ne gyujtsen rá és ne igyék.

— Nem, nem, dehogyl... Összerendezi zűnő ruháját s lerohan az utcára: úgy érzi, hogy megy vissza az életbe, vissza az emberekhez, valami emberi embertelenségből.

Utban hazafelé ugyanolyan zilált valaki jó veje szemben, mint ő. Kabátjába bujva, szegyenkezzel menekül az is az utcán. Amikor közel érnek egymáshoz, felismeri: Botos Ervin!

Igyekszik közönyös lenni, de belül minden idegszála megreng:

— Szervusz öreg fiu! Gratulálok a sikeredhez.

Ervin tétova tekintettel rámered. Ő is felismeri:

— Ne gratulálj — nyögi fanyarul. — Az egészről egyelőre csak nikotinnérgézésem van. — A szemem véraláfutásos, akár csak az övé.

— Remek!... Engem is épp most tiltottak el a dohányzástól.

— Ugy?

— Igen...

Állnak és bámulnak maguk elé. Végre Botos Ervin nem bírja tovább. Fanyalog, a gyomrát és szívét tapogatja:

— Van egy cigarettád?

Ő ijedten kapkod a mellényzsebéhez, két cigarettaronsot talál még benne.

Rágyujtanak, bocsánatkérően mosolyognak egymásra és — mennek tovább.

Végleges megegyezés a német-cseh határokról

Az optálásokról és a kisebbségekről is intézkedik a megegyezés. — További hatvanezer cseh lakos csatolódott át a végleges határvonással

Berlinből jelentik: Hivatalosan jelentik: Németország és Csehország kormányai között megegyezés jött létre a német birodalom és a cseh köztársaság közötti új határok megállapításáról. A megegyezésről szóló jegyzőkönyvet november 20-ikán írták alá Berlinben, a külügyi hivatalban. Ugyanakkor megegyezést írtak alá az állampolgársági és optálási kérdéssel és nyilatkozatot a két nép kisebbségeinek védelméről. Ezenkívül megegyezést írtak alá a Duna-Odera esatorna építéséről. Rendezték a cseh vidék feletti légi közlekedés kérdését. November 19-ikén a külügyi hivatalban meg-

egyezés jött létre Németország és Csehország között a cseh állam területén átvezető gépkocsiútról, mely összeköti Sziléziát Auszriával. A Csehországon átvezető gépkocsiutat összekötő útvonallal bekapcsolják a csehországi úthálózatba. Az országon átvezető gépkocsiút, mely területenkívüli lesz, Bécs és Breslau között lehetővé teszi a közlekedést a legrövidebb uton, utlevél és vámvizsgálat mellőzésével.

Az új határegyezmény következtében további 60 ezer cseh kerül Németország területére. Az újabb módosítás Csehország északi részét érinti.

Az angol-francia találkozó tárgyalásainak munkarendje

A müncheni egyezmény utáni helyzet. — Chamberlain békítési politikájának továbbfejlesztése az angol-olasz egyezmény mintájára. — Német-francia megnemítadási egyezmény. Csehország kiesése a francia érdekkörből és Szovjetország magatartása az újjáalakuló Közép-Európával szemben

Londonból jelentik: A Press Association szerint Chamberlain és lord Halifax párizsi tanácskozásai során a francia és angol miniszterek tárgyalni fognak országuk védelmének hiányairól, amelyeket a nemzetközi válság hozott napvilágra és azokról az intézkedésekről, amelyeket ezeknek a hiányoknak a pótlására tettek. Áttekintik az általános európai helyzetet is, különös tekintettel a müncheni egyezményre és az azt követő eseményekre. Chamberlain európai békítési politikáját kétségtelenül befolyásolják az elmúlt két hét németországi eseményei. A mérleg másik oldalán szerepel a most életbe lépett angol-olasz egyezmény, mely remélhetőleg az európai helyzet javulását célzó további erőfeszítések alapja lesz. Szó lesz az angol-amerikai kereskedelmi egyezmény politikai vonatkozásairól is. Ugy

hirlik, hogy lépések történtek német-francia megnemítadási egyezmény kötése céljából, mely a Chamberlain—Hitler nyilatkozat irányát követné. Érinteni fogják a párizsi megbeszélések során a spanyol-kérdést is. A Press Association megállapítja, hogy a legutóbbi angol-francia megbeszélések óta Franciaország elvesztette Csehországot, mint erős s jól felfegyverzett szövetségesét. Ez az új helyzet és Oroszország magatartása az újjáépített Közép-Európával szemben a párizsi megbeszélés nagyfontosságú tárgya lesz.

Chamberlaint és lord Halifaxot, — mint már jelentettük, — Cadogan külügyi államtitkár és William Strang, a külügyminisztérium közép-európai osztályának vezetője kíséri el párizsi útjára.

Károly király és Mihály trónörökös ünnepies bevonulása Londonba.

IDŐK SODRÁBAN

A húszéves Lengyelország

Irta: Rády Elemér

Lengyelország ezekben a napokban ünnepelte szabadsága kivívásának huszadik évfordulóját. 1918-ban egy ködös, borús novemberi napon proklamálták a hosszú évtizedek óta három darabra tépett Lengyelország függetlenségét és egyesítését s a hős légiók Pilsudski marsall seregei átvették a hatalmat. Húsz esztendeje ennek. Akkor senki sem hitte, hogy az önálló Lengyelország hosszúéletű lesz. Szemünk előtt mindig a lengyel széthúzás és pártviszály emléke lebegett, szinte hallottuk, amint az új Lengyelországban is elhangzik a „Nepozvolim” s a lengyel történelem végzetes belső viszályai új formában törnek fel, hogy belülről, a belső meghasonlás mindennél veszedelmesebb férgé rágja szét az új államépítmény alapjait. A történelmi emlékek sötét viziója mellett félrelelt előtűnik az aggasztó valóság is. Lengyelország ellenfelek közé ágyazva hogyan állja meg a küzdelmet; nem roppan-e össze, ha valamelyik szomszéd ellenségesen lép fel? Az ősi nagy ellenség, Oroszország belső válságokkal küzdött, de senki sem tudta, hogy az orosz medve mikor áll talpra és nyújtja ki mancsát Lengyelország felé.

Azután bekövetkezett az, amitől az újjászülött Lengyelország minden barátja félt: az orosz-szovjetbirodalom megtámadta Lengyelországot s a vörös csapatok már a Visztula partjain fenyegették a szláv „testvért”. Pilsudski marsall katonái oroszlanok módjára védtek az újra megszerzett régi hazát s jóformán mindenkitől elhagyva, csak a maguk erejére támaszkodva, ebben bízva megvalósították azt, amire senki sem számított: visszazorították a szovjet csapatokat. 1918 november 6-án ez volt a második honfoglalás és Pilsudski marsall örökre beírta ezzel nevét a lengyel nemzet történetébe.

Ez a hősi küzdelem azonban egy szomorú tanulsággal is járt. Örökre kitörölte a lengyel nemzet lelkéből a szláv testvériség hamis fikcióját. Mert amikor az egyik szláv „testvér” megtámadta az alig megalakult új államot, a másik, Csehország, amely biztosra vette Lengyelország bekebelezését a szovjetbirodalomba, gyorsan kitépte még néhány tollát a megsebzett fehér sasnak... A tesseni vidék elfoglalása megpecsételte a két ország viszonyát: Lengyelország soha sem tudta elfelejteni, hogy mikor egyik legnagyobb és legszebb szabadságharcát vívta, Csehország hátbatámadta s míg ő a keleti fronton volt elfoglalva, rátette kezét a tesseni bányavidékre. Pilsudski csodálatos győzelme után a cseh diplomácia keserves helyzetbe került s mert látta, hogy az ellentéteket nem lehet leveztetni, Lengyelország soha többé nem tud hinni Prágának, még tovább szította az ellentéteket s a lengyel-ukrán viszony elmérgesítését tűzte ki feladatául, hogy azután ismét a zavarosban haláshasson. A lengyel-cseh ellentét egyre mélyült s miközben a lengyel külpolitika egyik zseniális sakkhuzást tette a másik után, hogy szomszédaival normalizálja viszonyát, ez az ellentét nem csökkent s az utolsó hónapok eseményei bebizonyították, hogy nem Lengyelország fizette meg az árát...

De a lengyel-cseh ellentétnek más rugója is van. Csehország kelet-nyugati politikát folytatott. Az egyik irányban, mint a szovjet hű vazallusa a lengyel nép legnagyobb ellenségét szolgálta ki, ugyanakkor pedig csápjait nyugat felé is kinyújtotta. Hosszúra nyúlt testével elvágta Lengyelországot déltől és megakadályozta, hogy a lengyel politika nagy célkitűzése: észak és dél politikája érvényesüljön. Mert Lengyelország politikusai nagy történelmi példák alapján azt vallják, hogy a lengyel birodalom csak akkor volt boldog és nagy, mikor

délen voltak szövetségesei. Ezek a lengyel államférfiak azt vallják, hogy észak-déli politikát kell folytatni, össze kell kovácsolni ezt az észak-déli tengelyt, amelyet a XIX. század imperialista politikája szétört, mert Közép- és Kelet-Európa nemzeteinek ereje, önállósága, függetlensége és önvédelme ebben a szétört, átkeresztezett tengelyben szunnyad évszázadok óta. Az érzelmi ellentéteken túl tehát ezek a nagy politikai meglátások is elválasztották a cseh és lengyel népet. A lengyel politika előtt egy nagy európai béketerv lebegett, amely az elfelejtett vagy szándékosan lerombolt észak-déli utak kiépítésében, a gazdasági kapcsolatok új felvételében, a tengerek összeköttetésében és a folyók futásának népközi békére és gazdagodásra való kihasználásában domborodik ki. Ezt a nagyvonalú politikai koncepciót keresztelte Csehország — nemcsak fekvésénél fogva, hanem a benesi külpolitika intrikáival is. Ezt a cseh politikát ostromolta a halhatatlan történelmi múltból táplálkozó új lengyel külpolitika. Ezt a külpolitikai koncepciót nem tudta elhomályosítani a pánszlávizmus ködös teóriája, mert Lengyelország látta, hogy az örök nagy ellenség Oroszország és kis vazallusa, Csehország s a két „szláv testvér” az észak-déli koncepciót keresztelő nyugat-keleti politikáját csak a pánszlávizmus jelszavainak rongyaival kerdőzi...

Csalódott mindenki, aki azt hitte, hogy Lengyelország történelme megismétli önmagát és a belső pártviszályok törnek fel. Csodálatos az a változás, amely a három országba darabolt lengyel nemzet lelkében végbement. Európának ma alig van egységesebb és katonásabb nemzete. A nagy országépítő Pilsudski marsall, aki minden energiát a nagy létkérdések megoldására koncentrált, az államalapítás utáni első években megszüntette a belső pártviszályokat, hatalmi szóval simította el az ellentéteket s felépítette a hatalmas lengyel hadsereget, ami azóta is az állami élet gerince. Pilsudskinak az a halhatatlan érdeme, hogy az országépítés, az oroszokon való győzelem és a gazdasági fellendülés sikerei után nem engedte meg a kényelemre és profitra áhízó lágypolgári lélek érvényesülését, nem tűrte a polgári puhaság kitenyésztődését, hanem minden erejével egyesítette az energiákat az örökös készenlétre és kieroszakolta az állandó készülődést a lengyel szabadság fegyveres védelmére.

Mi lett volna Lengyelországból, ha Pilsudski engedte fölötté elterpeszkedni a polgári puhaságot, ha megtűri, hogy a készenléten álló légiók széthulljanak és a szabadságharc kemény, férfias szelleme, lángoló tüze elszunnyadjon. Pilsudski a nagy államférfiak csodálatos ösztönével megérezte, hogy nincs vége a harcoknak, a halálos birkozás tovább tart, legfeljebb annyi a különbség, hogy pillanatnyilag nem a harcokban, hanem gazdasági és szellemi síkon folyik tovább.

Lengyelországban ma is így látják a helyzetet. Nyoma sincsen itt az irodalmilag annyiszor megrajzolt szláv álmodozásnak és lágy-ságnak. Mindenki a bátorságban, a fegyverben, a militarista szellemben látja a védelmet s az egyéni és állami biztosságot. Állandó készenléte: ez a lengyel politika célja. Másszóval a politika a határvonalakra tolódott s minden belpolitikai kérdések szakkérdésévé devalválódott. A lengyel tekintélyállam szakkérdések elintézésére korlátozta a parlamentet, szétmorzsolta a pártokat s mindennek a tengelye és súlypontja a hadsereg. Ezért van különleges közjogi állása a lengyel államban a marsallnak is.

Pilsudski országépítésének legnagyobb eredménye ennek a belső egységnek a megteremtése. Ha engedi a szabadságharc nagyszerű hónapjaiban egyesült energiákat széthullani, Lengyelország ma talán jelentéktelen kis keleti állam, amely a német birodalom és a szovjet között egyre jobban morzsolódik. Kitudja nem ébred-e fel a „nepozvolim” szelleme és nem dülnek-e a lengyel szabadságot annyira veszélyeztető belső pártviszályok, s nem hull-e szét inagától a birodalom, amely három országba kebeleztet, évtizedek alatt kialakult három lelkiiséget egyesített magában.

Sokan hiszik, hogy a tekintélyállamok túndöklése és ragyogása egy-egy nagy államférfi személyéhez van kötve. Birodalomak vele élnek és buknak. Lengyelország az élő cáfolat erre. A nagy marsall már évek óta nincsen és alkotása mégis áll, sőt erőben, tekintélyben és hatalomban növekszik. Mi ennek oka? A nagy államférfi hős előrelátása. Egy vezérő gárdát nevelt fel maga mellett, amely abban a percben, amikor Pilsudski kezéből kihullott a marsallbot, áttudta venni a hatalmat és tudta folytatni a megkezdett munkát. Ez a vezetésre hivatott csoport, amely ma Lengyelország élén áll az „ezredesek” közül kerül ki, abból a számbelileg ugyan kicsiny, de kitűnően önfeláldozó és hivatására felkészült gárdából, amelynek tagjait még Pilsudski válogatta össze. A nagy marsall oldalán állottak már akkor, amikor még alig csillant meg a lengyel szabadság reménye és mellette állottak akkor is, amikor fegyverrel kézben kellett megvédeni az alig kivívott függetlenséget. Ezek az „ezredesek” azután, mint katonai szervezők, gazdasági irányítók és politikai vezetők állottak az új Lengyelország felépítésének szolgálatába.

Az ő sorukból került ki Rydz Smigly marsall. Pilsudski utóda, ebből a táborból nőtt ki Beck külügyminiszter, a lengyel külpolitika nagyszerű, világosfejű diplomatája, aki külpolitikai síkon is megalapozta Lengyelország nagyhatalmi állását és ebből a táborból került ki Lengyelország többi vezető államférfiai is. Pilsudski marsall jó kezében hagyta országa és népe sorsát s a lengyel politika ma is az ő hatalmas érvényességének varázsa alatt áll.

Az új Lengyelország húszesztendő. A jubileumi ünnepségeket területileg megnövekedve, mint Európa egyik legrészletesebb nagyhatalma ünnepelte meg. Húsz év előtt a világ azt hitte, hogy az ellenfelek közé ékelt Lengyelország felfog morzsolódní s a barátokkal körülvett Csehország lesz Középeurópa vezető hatalma. A sors úgyhozta, hogy Csehország húszesztendő jubileuma napján szétmorzsolódva, nemzeti gyászt ült, Lengyelország pedig ünnepeit. Micsoda történelmi tanulságokat rejt magában ez a hasonlat. Milyen ékesszólóan hirdeti a világnak az igazságot, amit a pozsonyi Mihálykapu ősi felirata mond: Respublica in sese divisa desolabitur, az önmagában meghasonlott ország széthullik. Csehország, Lengyelország húszéves ellenfele területileg megnyirbálva, belső válságokkal küzd s kitudná ma megmondani mit hoz számára a jövő. A belsőleg megerősödött, egységes Lengyelország pedig egyre növekszik tekintélyben s az az ország, amely fölött jóformán néhány nappal születése után meghúzták a lélekharangot, ma Európa egyik legrészletesebb nagyhatalma. A nagy országépítőnek Pilsudski marsallnak szelleme ott lebeg fölötta s újabb és újabb nagyalkotásokra ösztönzi örökségének hű sáfárjait.

Tartományi tanácskozásra hívják össze a megyefőnököket

Bucurstiból jelentik: A belügyminisztériumnak több illetékes minisztériummal való megállapodása alapján november és december hónapokban valamennyi királyi helytartóság székhelyén a prefektusok bevonásával s a királyi helytartók elnökei alatt, tanácskozásokat tartanak. E tanácskozások alkalmával részletesen megvitatják a tartományok összes gazdasági, kulturális és szociális problémáit. Különösen nagy súlyt fognak helyezni ezeken a tanácskozásokon a földművelésügyi minisztérium által kidolgozott mezőgazdasági terv pontos végrehajtása módzatainak megállapítására, valamint a tartományok közegészségügyi állapotainak megjavítására.

A repülőbélyeg-bírságok mérséklési módja

A repülőbélyegbírságok csak úgy mérsékelhetők, ha a kirótt bírság egyharmadát megfizetik a bírság kiróásától számított tíz napon belül

Milyen esetekben róható ki a büntetés?

Bucurestiből jelentik: Az új repülőbélyeg törvény rendelkezései rendkívül fontosak és mindenkit érdekelnek, mert a törvény által előírt bírságok a legesekélyebb mulasztás esetén mindenkit fenyegetnek. Nemcsak az iparost és a kereskedőt érdeklik a rendelkezések, hanem a háztulajdonost is, aki a *házbérmegnyugták kiállításánál*, a bérbeadandó lakások falragaszainál és a bérleti szerződések illetékezésénél követhet el akaratlanul is kihágást.

A törvény intézkedései szerint a nyugták 99 leig terjedő összegig bezárólag bélyegmentesek. 100 leitől 10 ezer leig terjedő összegekről szóló nyugtáknál 2 lei repülőbélyeget, 10 ezertől 50 ezer leig 5 lei, 50 ezertől 200 ezer leig 10 lei, 200 ezer leien felüli összegeknél pedig 20 lei repülőbélyeget kell leróni. (Félreértések elkerülése érdekében meg kell említeni, hogy a vendéglősök már 20 leit meghaladó összegnél 99 leig 1 lei repülőbélyeget tartoznak leróni.)

A falragaszokra azok nagyságához képest kell a repülőbélyeget felragasztani. Egy méter nagyságig 1 lei repülőbélyeg ragasztandó fel.

A bérleti szerződések első példányát 2 lei repülőbélyeggel kell ellátni és ezenfelül minden megkezdett 1000 lei bér után 1 lei repülőbélyeget kell leróni. A másodpéldányra, amely az adminisztrációnál marad, 2 lei repülőbélyeget kell alkalmazni. A harmadpéldány repülőbélyegmentes. Aki a repülőbélyeg alkalmazásait elmulasztja, vagy a felragasztott repülőbélyeget meg nem semmisíti, azt a törvény 2 ezer lei pénzbírsággal és az elvont bélyeg értékének ötszörösével bünteti.

Egy 2 leies repülőbélyeg hiánya, vagy nem kellő megsemmisítése esetében tehát 2000 lei bírságot kell fizetni. ViSSzaesés esetén a bírság ezeknek kétszerese.

A törvény által meghatározott egyéb esetekben a bírság 2 ezer leitől 20 ezer leig terjedhet és visszaesés esetében ezek is kétszeresre emelkednek.

A bírságokat a mulasztás elkövetői ellen felvett bírságolási jegyzőkönyvek alapján róják ki, amelyeket jóváhagyás végett a Nemzeti Repülőalap pénztárához terjesztenek fel.

A jóváhagyott határozat alapján a mulasztó fél ellen biztosítási végrehajtás fogantatható.

A bírságolási jegyzőkönyv ellen, ennek kézbesítésétől számított 10 nap alatt fellebbezéssel lehet élni az illetékes törvényszékhez, de a fellebbezést a törvényszék csak abban az esetben fogadhatja el, ha a le nem rótt repülőbélyeg értékét és a kiszabott bírság 20 százalékát a fellebbező egyidejűleg bírói letétbe helyezi.

A fellebbezés igen szigorú formákhoz van kötve, pontosan elő van írva annak tartalma és az előírt formákhoz be nem tartása a fellebbezés semmisségét vonja maga után. A fellebbezési tárgyaláson csak a fellebbezésben előterjesztett indokokra és a fellebbezéshez csatolt okiratokra lehet hivatkozni. A jegyzőkönyv adatait kizárólag kellő időben illetékezett okiratokkal lehet megtámadni.

Ha a fellebbező a fellebbezési tárgyaláson meg nem jelenik, a fellebbezést el kell utasítani.

A bírói hatóságok a kiszabott bírságokat csak abban az esetben szállíthatják le, ha ezek meghaladják a repülőbélyeg-törvényben előírt maximális bírságokat.

A törvényszék ítélete ellen annak meghirdetésétől számított egy hónap alatt felülviz-

sgálati kérvényt lehet benyújtani, amelynek formái azonosak a fellebbezésre előszabott formákkal.

A törvénynek a fentiekben nagy vonásokban ismertetett rendelkezései szerint, tehát az engedélyezett jogorvoslatok csak a legkivételesebb esetekben vezethetnek eredményre.

Éppen ezért rendkívül fontos, hogy mindenki a legnagyobb körültekintéssel és elővigyázatossággal intézkedjék minden ügyében és semmi esetben se mellőzze a repülőbélyeg alkalmazását és kellő formában megsemmisítését. Ha azonban mégis mulasztást követne el és ennek folytán valamelyik adózó ellen bírságot szabnának ki, akkor azonnal forduljon

ügyvédhez és állapítsa meg, hogy a törvény által engedélyezett jogorvoslati eljárás igénybevételével szabadulhat-e a rá kiszabott bírságtól.

Ha ugyanis a szakértő jogász azt állapítja meg, hogy a jogorvoslati eljárás eredményre nem vezethet, akkor nagyobb károsodás megelőzése érdekében igénybe kell, hogy vegye a repülőbélyeg-törvény 15-ik szakaszában foglalt azt a kedvezményt, hogy abban az esetben, ha a bírságolási jegyzőkönyv kézbesítésétől számított 10 szabad napi határidő alatt a kiszabott bírság egyharmad részét lefizeti és a lefizetést igazoló nyugtát a Nemzeti Repülőalap pénztárára a nyugta kiállításától számított 3 nap alatt bemutatja, akkor a kiszabott bírság további részétől automatikusan, minden kérelem nélkül megszabadul és a repülőalap pénztára a megbírságot egyén ellen minden további behajtási lépést megszüntet.

Az adózó polgárság érdeke szempontjából meg kell emlékezni az új repülőbélyeg-törvény 17-ik szakaszának arról az intézkedéséről, hogy azokban az ügyekben, amelyekben az 5 ezer leit meg nem haladó pénzbírságok a törvény kihirdetése napjáig, vagyis 1938 október 13-ig még jogerőre nem emelkedtek, az eljárást nem folytatják. Ezeket a bírságokat tehát behajtani nem lehet.

Nemzeti zarándoklat indult Magyarországból a pápához

A Pázmány-egyetem disz doktorrá avatta Pacelli bíbornok-államtitkárt

Budapestről jelentik: A 34-ik eucharisztikus világkongresszus ünnepélyes befejezésekképpen Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás vezetésével hétfőn országos nemzeti zarándoklat indult Rómába, hogy megköszönje a Szentatyának azt az intézkedését, mellyel a Szent István évben Magyarországnak juttatta az eucharisztikus világkongresszus megrendezését. A zarándokok búcsúztatására a pályaudvaron megjelent Angelo Rotta, pápai nuncius. Négyszáz zarándok utazott a vonaton,

melynek indulása előtt a hercegprímás beszédet intézett az egybegyűltekhez.

Itt írjuk meg, hogy a Pázmány Péter Tudományegyetem Eugenio Pacelli bíbornok-államtitkárt díszdoktorrá avatta abból az alkalmából, hogy az idei eucharisztikus kongresszuson Budapesten ő töltötte be a pápai legatusi tisztséget. A díszdoktori oklevelet november 27-én, vasárnap nyújtják át Rómában a bíbornok-államtitkárnak, ünnepélyes keretek között.

Von Rath temetése Düsseldorfban.

Ismeretes, hogy von Rath párizsi német követségi tanácsos merénylet áldozata. Katonai pompával, óriási részvét mellett temették el Düsseldorfban.

„Minden erőnkkel a béke megerősítésén dolgozunk!”

Látogatás Svédország miniszterelnökénél.
Svéd recept — a gazdasági krízis ellen

Stockholmból jelentik: Stockholm egyik szerény, de poétikus külvárosi útvonala az Alstengatan. Több száz teljesen egyforma, betonból készült háromszobás bérvilla szegélyezi a széles utat, közelben fenyőerdők és a Mälartó szolgáltatják a környék „légellátását.” Többnyire kistisztviselők laknak itt, ahogy mondják „a gyerek miatt, mert jó a levegő”... A sok száz szerény, amerikai kisvárosra emlékeztető ház egyike arról nevezetes, hogy itt lakik Per-Albin Hansson, Svédország népszerű miniszterelnöke. A svédek igen büszkék miniszterelnökük egyszerű, igénytelen házára, mely semmiben sem különbözik a többiétől, „csak a balkon kicsit nagyobb” — mondják trefásan. Hansson miniszterelnök valóban a nép gyermeke, hiszen

pályafutását, mint kifutófiú kezdte egy malmöi fűszerkereskedésben

és alaposan megismerte az életet, mielőtt Európa egyik leggazdagabb országának miniszterelnöke lett. A miniszterelnök népszerűségére

jellemző, hogy mindenki csak a keresztnévén szólítja, a lapok is csak, mint „Per-Albin”, vagy „PA” említik a nevet, annyira fogalommal lett a személye hat éves kormányelnöksége alatt.

Aki látta Hansson kis kertjében néhány rózsafaja közt, alig ismer rá a hatalmas miniszterelnökségi palota, a teljesen modern „Kanslihuset” dolgozószobájában. A királyi palota zöldfényű ablakai szinte vakítóan világítanak ide az erős napsütésben és ez a patinás, nagyvilági környezet csak még jobban kihangsúlyozza a miniszterelnök rokonszenves, puritán egyszerűségét.

Megkértem Hansson miniszterelnököt mondjon egyet-mást a mai Svédországról.

— Mit szeretne leginkább tudni? — kérde mosolyogva a miniszterelnök.

— A legfőbb titkot szeretném tudni, miniszterelnök úr, azt, hogy minek köszönheti Svédország ezt a jólétet, ezt a csodálatos gazdasági egyensúlyt?

A svéd jólét receptje

— Erre van egy egyszerű recept, — mondja, nevére a miniszterelnök. — Mikor a krízis eléri Svédországot, a magángazdaság nem képes elég munkát adni, az állam anyai közmunkát ad, hogy helyreálljon az egyensúly. Így csináltuk 1932-ben is, mikor ideért a válság. Sikerült ezzel a módszerrel megúsznunk a dolgot. Legközelebb, ha megint jön a mumus, újra ezt fogjuk csinálni — mert ez bevált és jó.

— És valószínűnek látszik, hogy újabb válság jön?

— Jelenleg nem, inkább

a teljes stabilizáció felé haladunk,

— mondja határozottan Hansson miniszterelnök.

— Természetesen nem zárkozhatunk el a külföldtől, ha ott baj van, ez minket is érint.

de, mondom, felkészültünk minden krízis-eshetőségre.

Ezután külpolitikára terelődik a szó. A svéd lapok sokat írtak a napokban arról, hogy az északi államok felhagynak évszázados elzárkózó külpolitikájukkal és aktívan részt akarnak venni az európai kérdések megoldásában. Hansson miniszterelnök erre a kérdésre így válaszol:

— Nem hiszem, hogy megváltoznék az északi államok külpolitikája,

minden erőnkkel a béke megerősítésén dolgozunk továbbra is.

A Népszövetségtől jelenleg nem várhatunk sokat, nem bízhatjuk magunkat erre az intézményre, de azért tagjai maradunk, mert mégis csak a tagokon múlik, hogy Genf azzá legyen, amivé lennie kellene, a kölcsönös megértés és kiengesztelődés legfőbb fórumának.

A siker titka

De hagyjuk talán a politikát. Megkérem a miniszterelnököt, meséljen valamit saját csodálatos karrierjéről. Hogyan lesz az ember kifutóból miniszterelnök?

— Apám napszámos volt, leginkább téglákat rakott az építkezéseknél. Én 12 éves koromban otthagytam az iskolát és a kifutófiú pályát választottam. Ez azonban nem elégtette ki ambíciómat. — mondja nevére a miniszterelnök —, ezért 19 éves koromban újságíró lettem egy stockholmi újságnál. Ez a mesterség igazi szenvedélyem, még ma is előfordul, hogy visszatérek hozzá, ha van időm. Ha már nem leszek miniszterelnök, remélem, újra újságíró lehetek. 1917 óta vagyok a parlament tagja. 1920-ban lettem először miniszter.

— Mi volt miniszterelnök úr legnagyobb riportter-élménye? — kérde azután.

— A legnagyobb? Talán 1918-ban írtam a legjobb riportomat, mikor meglátogattam az angolok főhadiszállását Franciaországban. Ez hallatlanul érdekes volt, nem volt nehéz jól megírni.

— Most egy obligát kérdés: mik a jövő tervei?

— Erre csak egy obligát választ adhatok:

minél nagyobb jólét a svéd népek.

A beszélgetés véget ért. Dél van, Stockholm, Európa legszebb városa, London s Velence csodálatos keveréke ilyenkor lüktet a legélénkebben, autók, gondolák és hatyúk százai keringnek a középpont, a Kanslihuset körül, ahol Hansson miniszterelnök dolgozik hat év óta minden nap, hogy az autók, hatyúk és gondolák áradata soha egy percére meg ne szakadjon.

A Szovjet-hatóságok letartóztattak egy angol repülő

Londonból jelentik: A Reuter moszkvai jelentése szerint a szovjet hatóságok letartóztatták Ryan Grover angol repülő, aki magángépén érkezett Szovjet-Oroszországba és Moszkvától 200 mérföldre északra szállt le. Grover a feleségét akarja kiszabadítani, akit november 13-án letartóztattak és aki a GPU kezébe került.

Színes pósta

*
RÁDIOVAL IRÁNYITOTT
CÉLREPÜLŐGÉPEK

Az aktív légvédelmi gyakorlatok keretében a léghárító ágyúk éles lövészeinél szárazföldön rendszerint repülőgépekkel vontatott szél- (illetve cél-) zsákokat használnak céltárgyul. A haditengerészetnél célrepülőgépekre tölnek a légvédelmi ágyúkkal. Az angolok kísérletezett iskolagépeket alakították át rádióirányítású célgépekké. A pilótánélküli célgépeket katapultáról lövik ki, a levegőbe emelkedésük után pedig rádióhullámokkal irányítja a kormányzóberendezést működtető robotpilóta, az ú. n. girozkóp. A célrepülőgépekkel műrepülést is lehet végezteni, de sokszor nem sikerül kivenni a gépet a figurából. A gépek találat esetén nem mindig semmisülnek meg, s ha van rá mód, kijavítják és újból alkalmaz-
zák.

*
SZÁZMILLIÓ HELYETT „CSAK” ÖTMILLIÓ
DOLLÁRT HAGYOTT HÁTRA EGY AMERIKAI
„MILLIÁRDOS.”

Amerikában nagy csalódást keltett a két évvel ezelőtti elhunyt Otto H. Kahn bankmágnas most közzétett végrendelete. Otto H. Kahnról azt hitték életében, hogy Amerika leggazdagabb bankára, aki legalább 80—100 millió dollányi vagyont hagyományoz majd örököseire. Kahn bankár rendkívül költsékesen élt, de nem magára költötte millióit, hanem lelkes támogatója volt a művészeteknek és ő volt többek közt a newyorki Metropolitan opera legfőbb mecénása is. Emlékeztet, hogy Kahn támogatása tette lehetővé annak idején Jeritza Mária newyorki szerződését is. A most közzétett végrendeletből kiderül, hogy Kahn egész vagyonállaga halálakor mindössze ötmillió dollárt tesz ki és hogy az utóbbi évek gazdasági válsága a hatalmas Kahn-vagyont is felemészítette, hacsak nem az örökösöknek sikerült túlalacsonyra becsülni a végrendeleti állagot.

*
UJ FRANCIA AGYUMOTOR.

A modern repülőmotorépítésben egészen új irányt mutat Maurice Gadoux francia mérnök agyumotorja. A motor jellemzője a két egymással ellentétes irányban forgó légsavár, melynél két koncentrikusan elhelyezett lépcsővartengely agyán át lő a gépágyú. Elgondolása: speciálisan agyumotoros hargépek számára igen nagy teljesítményű (1000 lóerő körüli) motort szerkeszteni. A két ellentétes irányban forgó légsavarnak nemcsak hatásfok-emelkedés az előnye, sokkal inkább a két légsavár átmérőjének jelentős megrövidítése, amit egy légsavarnál lehetetlen elérni. A motor legnagyobb teljesítményét mindkét légsavarra megosztja hat külön erőforrásból, miáltal a fordulat is megoszlik, ami egész nyugodt menetet biztosít. A motor formája igen kedvező beépíthetőségre nyújt alkalmat a repülőgéptörzsekbe, mert egészen be lehet húzni a testbe. Az új szerkezet még nem elég tökéletes a kipróbáláshoz, de egészen új utat jelent a motorépítés terén.

*
PÁNIKOT OKOZOTT A KONYHÁBÓL
MEGSZÖKÖTT ANGOLNA.

Párizsban pánikot okozott egy előkelő étterem konyhájából megszökött angolna, amelyet az a veszély fenyegetett, hogy egy órán belül megfőzzék és ékesen feldíszítve, ezüst tálca szervírozzák fel. Az angolna megérezte sorsát, elmenekült a konyhából és egy fiatal hölgy láb-száraiban keresett magának menedéket. A lány azonban óriásit sikoltott a lábára csavarodó csúszómászó láttára és „Kigyó! Kigyó!”-kiáltással eszeveszett rohanásba kezdett. Az étteremben valóságos pánik tört ki. Asztalok borultak fel, tányérok és üvegek zuhantak a földre. A rémült kavarodásban a sikongató hölgyet is súlyosan megsebeztek, valaki tüzelet adott le és a rendőrség is kivonult. A megérkező mentőcsapatoknak azonban már semmi dolguk nem akadt, mert az étterem helyén egy embert sem találtak, de annál több asztal, szék és edénymaradványt. A rendőrség láttára a pincérek és a konyhaszemélyzet visszatértek az étterembe és hozzáfogtak az angolna felkutatásához. A főszakács a pánikot okozó angolnát különleges kegyetlenséggel fojtta meg, mert a fúrge állat több ezer frank kárt okozott az étterem gazdájának.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lejt.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekkszámunk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr. Sulyok István.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza.

December elsejének megünneplése

Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésiügyi minisztérium intézkedett december elsejének megünnepléséről. December elsején reggel országgyűlések lesznek és ez alkalommal az országparancsnokok a nap jelentőségét fogják méltatni. Az iskolák növendékei tanáraik vezetésével istentiszteleteken vesznek részt. A közönség részére az országban egész napon át ünnepeket rendeznek.

KÉTHETES UDVARI GYÁSZ A NORVÉG KIRÁLYNÉ HALÁLA ALKALMÁBÓL. Bucuresti. Saját tud. A királyi rendeletére a román királyi udvar a norvég királyné halála alkalmából kéthetes gyászt ölt november huszadikával kezdődőleg.

Nagyvárad polgármestere közbenjár a királyi helytartóságon a nyelvvizsgán elbukott tisztviselők érdekében. Nagyvárad. Saját tud. Chirila Augustin polgármester a hétfő déli gyorsvonattal Kolozsvárra utazott. A polgármester a kolozsvári királyi helytartóságon fontos tárgyalásokat folytat — főleg a nyelvvizsgán elbukott kisebb-ségi tisztviselők ügyében. A polgármesterrel együtt utazott Kolozsvárra Mutiu Vladimir delegált prefektus is, aki a vármegye egyre sürögősebb ügyeinek intézését kéri a királyi helytartóságtól. A prefektus és a polgármester valószínűleg még a mai gyorsvonattal vissza is térnek Nagyváradra.

BIRÓ LAJOSNÉ HALÁLA. Kolozsvárról jelentik: Hétfőn temették el nagy részvét mellett a kolozsvári köztemetőben levő családi sírhelyén Bíró Lajosné, született Demjén Annát, Bíró Lajos, a székelyudvarhelyi római katolikus főgimnázium nyugalmazott igazgatójának feleségét. Bíró Lajosné, aki Közdivásárhelyt, majd Székelyudvarhelyt hosszú éveken át tevékenykedett áldásosan a jótékonyági és vallásos egyesületekben, kolozsvári születésű és hosszas betegségére gyógyulást keresve Kolozsvárt hunyt el 59 éves korában. Dr. Bíró Lajos ügyvéd, a kiváló sportember, a KAC sokszoros rudugrórekorder atlétája és Bíró András mérnök az elhunytban édesanyjukat gyászolják. A temetésen a gyászszertartást Veress helyettes plébános végezte. Az erdélyi római katolikus egyházmegegyeztető tanácsa több taggal képviseltette magát a temetésen.

FIGYELMEZTETÉS! Több oldalról nyert értesülés alapján felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy magyar társadalmi célokra való gyűjtés ürügyével szélhámosok működnek az erdélyi városokban. A közönség leghelyesebben teszi, ha a szélhámosokat azonnal átadja a legelső rendőrszemnek.

Cosma Caesar rendőrigazgatót visszahelyezték Szatmárra. Szatmárról jelentik: Cosma Caesar volt szatmári rendőrigazgatót néhány hónappal ezelőtt Zilahra helyezték és az ottani rendőrség vezetésével bízták meg. A belügyminiszter most Cosmát, saját kérelmére visszahelyezte Szatmárra, ahol továbbra is a rendőrigazgatói teendőket látja el.

ELMARADT A KATOLIKUS NŐK BANSÁGI KÖZGYŰLÉSE. Temesvár. Saját tud. A Katolikus Nőszövetség bányási kerületi közgyűlése, amelyet vasárnapra terveztek, közbejött akadályok miatt elmaradt. A helybeli katolikus női egyesületek tagjai mindössze a reggeli közös szentmisén vettek részt és közösen a szentáldozáshoz járultak.

TONI MINISZTER TORDÁN. Saját tud. Toni nemzetnevelésiügyi alminiszter Papp Danila királyi helytartó. Rădulescu megyefőnök és több miniszteri vezérigazgató társaságában Tordán az összes állami iskolákat meglátogatta. A nemzetnevelésiügyi miniszter megelégedéssel nyilatkozott a tapasztalatakról.

Kétszázharmincöt macedoromán kivándorló érkezett Romániába. Bucuresti. Saját tud. A napokban 26 macedoromán érkezett Constantába Görögországból, olyan utlevéllel, amely csak kiutazásra jogosít, de Görögországba való visszautazásra nem. Romániába csak úgy engedték be őket, hogy kijelentették, hogy nem tartanak igényt telepesföldre. Az „Abbázia” nevű olasz hajóval 209 más macedoromán kivándorló érkezett Romániába.

KATOLIKUS NAPILAP AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN. A Csikágóban megjelenő New World című lap, mely különben a csikágói egyházmegye hivatalos lapja, jelenti, hogy 1940-re várható az első nagy katolikus napilap megjelenése. Minden valószínűség arra mutat, hogy a fentemlített hetilap fog átalakulni napilappá. És anyagilag úgy fogják alátámasztani, hogy már a megindulás-kor Amerika nagy vezető napilapjainak sorába léphessen. A szerkesztés ügyelni fog arra, hogy a helyi jellegű leveleket, ez a lap általános nemzeti és természetesen katolikus legyen. Itt jegyezzük meg, hogy Amerikának idáig egyetlen katolikus napilapja volt, a Catholic Daily Tribune, mely azonban továbbra is jelenleg meg s természetesen csak helyi érdekű volt. A katolikus sajtó Amerikában eddig a folyóiratokra volt berendezkedve s ezen a területen alapos sikereket ért el: 120 hetilap, 115 havi, 13 kéthavi és 31 háromhavi folyóirata volt.

Lefoglalták az aranycempész Izvoreanu cég összes követeléseit. Bucurestiből jelentik: Megirtuk, hogy nagyszabású valutacempészt lepleztek le Bauban. Az Izvoreanu gyár tulajdonosai 20 millió lei értékű aranyat akartak egy csomagban külföldre juttatni. A cempészt felfedezték és bevezették a vizsgálatot. A vádlottak kihallgatásuk alkalmával azt hangoztatták, hogy a papír és arany pénzben talált 20 millió lejt egyik Bucurestiben lakó fivérének akarták küldeni, de a feladással megbízott tisztviselő félreértette a „cimzést”. Az átlátszó mentegetőzést természetesen nem vették figyelembe és a súlyos bizonyítékok terhe alatt az Izvoreanu testvérek végül is beismertek tettüket. Mindketten továbbra is lefoglaltatásban maradnak. A nagyszabású arany-cempészesi ügyvel kapcsolatban a fővárosi rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be. Az Izvoreanu testvérek gyárát lezárták, a gépeket és készleteket lefoglalták, a nagyszabású pénzbüntetés fedezetül. Ugyancsak lefoglalták az Izvoreanu cég összes követeléseit is. Nem hivatalos értesülés szerint az Izvoreanu testvérek vagyona — amely most teljes egészében zár alá került — meghaladja a 100 millió lejt.

ARANYKINCS A RAJNÁBAN. Kölnből jelentik: A Rajna partján játszó gyermekek aranykincset találtak a folyóban. A part közelében papírzacsokot vettek észre a vízben és mikor kiemelték, az ázott papír szétszakadt és belőle aranyak gurultak szét. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a körülbelül 35.000 márká értékű külföldi aranyvaluta csak nemrég kerülhetett a Rajnába. Amerikai dollárok, holland aranyforintok és svájci 10 és 20 frankos aranyak voltak a zacskóban.

Lajos Bourbon Parmai herceg eljegyezte Maria Savoyai hercegnőt, az olasz királyi pár legfiatalabb leányát.

Ernszt Sándor temetése

Budapestről jelentik: Ernszt Sándor pápai protonotáriust hétfő délután 3 órakor temették el a Kerepesi-uti temetőben. Már két óra után százával gyülekeztek a temetőben a temetés résztvevői. Zászlók alatt vonultak fel a katolikus egyesületek tagjai és nagy csoportokban érkeztek a szerzetesek és apácák. De résztvett a temetésen a politikai és társadalmi élet csaknem minden vezető egyénisége. Ott volt József királyi herceg, Serédi hercegprímás, Imrédy miniszterelnök, a pártok vezetői, sok országgyűlési képviselő és a püspöki kar több tagja. A temetési szertartást dr. Tóth Tihamér pápai segédpüspök végezte. Utána Zichy János gróf az egyesült keresztény párt nevében búcsúztatta a halottat. Az esztergomi választók képviselőjének búcsúbeszéde után a koporsót elhelyezték a főváros által adományozott díszsírhelyen.

Zürichi nyitás. Párizs 11.59 fét, London 20.71 Newyork 42 háromnegyed, Brüsszel 74.85, Milánó 23.30, Amszterdam 241, Berlin 177, Prága 15.15 Varsó 83, Belgrad 10, Bucuresti 325.

EGY MILÁNÓI RENDŐR FIA SZEMÉLYÉBEN RAGYOGÓ HANGU TENORISTÁT FEDEZTEK FEL. Milánóból jelentik: A milánói állami zenei főiskola nagydíját egy fiatal tenorista kapta meg, akinek a szakértők szerint olyan szép hangja van, amelyet Caruso óta nem hallottak. A fiatal tenorista mindössze huszonegy éves és egy milánói közrendőr fia. A díjnyertes énekest most szerződést írtak alá, amely halmozza el az olaszországi operaházak.

Beszűntették a dunai személyszállítási hajózáratokat. Bucuresti. Saját tud. A Román Folyamhajózási Társaság értesítette a CFR vezérigazgatóságot, hogy lezárja a hajózási forgalmat Galat-Turnu-Severin-Báziás között. Az utolsó személyforgalmi járat Galatzból november 24-én, Báziásból november 25-én indul el.

A BONYHAI ÚJ KATOLIKUS TEMPLOM ÜNNEPIES MEGÁLDÁSA. Bonyha. Saját tud. Lélekemelő ünnepség keretében folyt le az itteni „Jézus Szent Szive” tiszteletére emelt kápolna megáldási ünnepsége. A hívek áldozatkészsége révén épült barátságos kis kápolnában az első szentmisét Benze István főesperes celebrálta Pál Gyula és Simonfy József plébánosok segédletével. Mire után dr. Scheite Endre gyógyszerész, — aki a kápolna fölépítését célzó mozgalmat is irányította, — mondott köszönetet az adakozóknak majd Pál Gyula plébános tartotta meg ünnepi beszédét. A kápolna megáldásánál megjelentek gróf Bethlen Ádám, Gyárfás Elemér dr., Pekry Géza, Merhán Miklós, dr. Strompel István, Csonka József és még számosan. Itt említjük meg, hogy ugyancsak most festették ki az abosfalvi régi templomot az ottani hívek áldozatkészségéből.

A teherautó befutott egy társaságkocsiba, tizenkilenc utas sulyosan megsesült. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A bucuresti—pitesti országúton autóbuzszerencsétlenség történt tegnap, — amelynek husz sebesült áldozata van. A szerencsétlenség úgy történt, hogy egy Ramicul-Valceai személyszállító társaságkocsinak hátulról nekiment egy bucuresti teherautó és az autóbuz a lökés következtében az árokba borult. A sofőr és mind a 19 utas megsesült. Két utast életveszélyes sérülésekkel szállítottak a Ramicul-Valceai kórházba.

Hároméves kisfiú tűzhalála a lángbaborult konyhában. Nagyvárad. Saját tud. A biharmekyei Hollószeg községben hétfőn délután megrázó szerencsétlenség történt. Blaga Ioan földműves és felesége nem voltak otthon és a három gyerekre rázárták a konyhát. A tűzhely körül sok forgács volt — s egy kipattanó szikrától a forgács meggyulladt s a tűz meggyújtotta a konyha berendezését is. Blagák 8 éves kisleánya felszakította az ablakot, kiugrott az udvarra és segítségért kiáltott. A szomszédok beleszitették az ajtót és a hennmaradt két gyereket kihozták a tűzből. Blaga Ioan hároméves kisfia harmadfokú égési sebeket szenvedett és meghalt. Az öt éves fiú is összeégett, de állapota nem súlyos. Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: **Esőre hajló idő, a szél erősödik, a hegyeken havazás várható.**

MEGSZORITJÁK A TELEPES FÖLDEK ADÁS-VÉTELET. Bucuresti. A földművelésügyi minisztérium új telepítési törvényt készít elő, amely szerint a jövőben a telepés-földeket nem lehet majd eladni, csak kivételes esetekben, de akkor is csak egy másik telepésnek, akinek gazdasági felszerelése van. A törvénytervezet ezenkívül a telepés-földek oszthatatlanságát írja elő.

Harminczorosára emelték fel a nagybányai piaci árúkat helypénz-illetékét. Nagybánya. Saját tud. Mintegy száz családot súlyosan érintő rendeletet adott ki Nagybánya város polgármestere. A rendelet a piaci árúkat helypénz-illetékét az eddigi összeg harminczorosára emelte fel. Aki például eddig 200-300 leit fizetett, a jövőben 7-8 ezer leit köteles a város pénztárába befizetni. Az érdekeltek megfélembzték a város határozatát.

Elkészült a huszonötödik mozdony egy svájci mozdonygyárban. V. V. Zürich. Az ezévi nemzetközi sínkongresszus alkalmával a külföldi szakemberek meglátogatták a Henschel & Sohn G. m. b. H. lokomotívgyárat. Ez alkalommal a gyár igazgatója bejelentette, hogy a mozdonygyár, amely az európai mozdonyipar legnagyobb műve, immáron a 25.000-ik mozdonyt gyártotta. A művek által termelt mozdonyok egy harmadát a külföld vásárolta.

MENEKÜLÉS KÖZBEN AGYONLÓTTAK AZ ENYEDI FOGHÁZBÓL MEGSZÖKÖTT BANDITÁKAT. Bucuresti. Saját tud. Ismeretes, hogy nemrég megszökött az enyedi fogházból Alistar Suhan, a 20 évi kényszermunkára elítélt hírhedt bandita és több újabb betörést és utonállást követett el. A csendőrségnek azonban sikerült őt kézrekerítenie s hétfőn megvasalva kísérték Botosani-ból Jasiba. Egy Garlu nevű városka közelében azonban a bandita szökési kísérletet tett, mire a csendőrök Suhan után lőttek és halálra sebeztek.

SZÁZHUSZONNÉGYEZER LEI VÁMBÍRSÁG MIATT ZÁRLAT ALÁ VETTEK EGY EGYIPTOMI HAJÓT. Bucuresti. Saját tud. A pénzügyminisztérium rendelete következtében a galatzi törvényszék bírósági zár alá vette a „Cezar Mabro” nevű egyiptomi lobogó alatt futó hajót, amely néhány száz vagon fenyőfa-fűrészáruval volt megrakva. A zárlat oka az, hogy a hajó parancsnoka nem fizetett ki egy 124.000 lejes vámbírságot.

Megrágult a liszt és a kenyér Máramaroszigeten. Máramaroszigetről jelentik: A vasúti közlekedés kényszerű szünetelése miatt Máramaroszigeten általános drágaság kezdődik. A szigeti lisztkereskedők, a szállítási nehézségekre való hivatkozással, felemelték a lisztárakat, ennek következtében a kenyér ára is emelkedett. Dr. Tite György kettős intézkedéssel igyekszik a drágaságot letörni. Táviratilag elegendő tehergépkocsit kért a CFR-től Sziget részére, azonkívül újból maximalta a kenyér- és lisztárakat, amelyek nem magasabbak az eddiginél. A most folyó tárgyalások alapján remény van arra, hogy a rendes vasúti forgalom rövidesen ismét megindul.

Megszilárdult a tengeriüzlet. A bányási gabonapiacra a tengeri irányzata szilárd, a búza iránti kereslet is élénkült, de a többi gabonafajta iránti kereslet továbbra is lanya és az üzleti forgalom csekély. A piaci árak a következők: temesi búza 78 kilós 350, torontáli búza 375, új tengeri 260, szárított új tengeri 345, zab 390-400, takarmányárpa 300, tavaszi árpa 380-400, korpa 270, 5tőkmag 730, új tőkmag 630, muharmag 310, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 le szakkilónként. A lucarnamag 50, a lóheremag 18 le kilónként.

Halálos autó-eltérő. Torda. Saját tud. Tövis és Szentimre községek közt az országúton halálos autó-eltérő történt. Egy vásárosok szállító teherautó, — melyet Tomai Béla soffőr vezetett, — elütötte az úton haladó Gál János nevű öreg tompaházai gazdálkodót, akit az enyedi kórházba szállítottak. Súlyos sérüléseibe azonban két nap múlva meghalt. A soffőr ellen folyik az eljárás.

Kávéházakban, vendéglőkben kéri mindenki a „MAGYAR LAPOK”-at.

Húszezer lei értékű férfiszövetet loptak egy szatmári üzletből. Szatmárról jelentik: Tegnap reggel megjelent a rendőrségen Lehovits Ignác főtéri posztó-kereskedő, aki elmondta, hogy ismeretlen tettesek hónapok óta fosztogatják üzletének áruraktárát. A kereskedő eddig még nem tudta pontosan megállapítani a kárt, de hozzávetőleges becslés szerint 20 ezer lei értékű férfi ruha szövet tűnt el üzletéből.

Levágta a cséplőgép egy 12 éves kisleány lábát. Torda. Saját tud. Moldován Mária 12 éves leány Ocolisel községben az udvaron üzemben levő cséplőgépre mászott. Egyensúlyát veszítve esett a kerekek közé, amelyek bal lábát térdből levágták. A tordai kórházban ápolják.

A cseh köztársasági elnökválasztást elhalasztották

Chwalkovszky külügyminiszter nem akar államfő lenni. — Czerny belügyminiszter az új jelölt

Prágából jelentik: Prágában a helpolitikai tárgyalásokkal kapcsolatban ismeretessé vált, hogy Chwalkovszky cseh külügyminiszter elhárítást tett elnökké váló megválasztásával kapcsolatban, úgy, hogy jelölése bizonyos mértékben kétséssé vált. Cseh politikai körök utalnak arra, hogy a közeljövőben fontos tárgyalások fognak folyni a külfölddel és ezek a tárgyalások szükségessé teszik Chwalkovszky személyes részvételét. Mint köztársasági elnök viszont csak korlátozott mértékben vehetne

részt a tanácskozáson. Hangoztatják politikai körökben, hogy Csehország nem rendelkezik még egy olyan államférfival, aki a nemzetközi tárgyalásokon pótolni tudná Chwalkovszkyt. Ezért lehetséges, hogy az elnökségre Czerny belügyminisztert jelölik. Chwalkovszky mint miniszterelnök és külügyminiszter jönne ezámításba. Mindenesetre még további meglepetések várhatók. A kedre tervezett elnökválasztást egyelőre ismét elhalasztották.

Rendelet a csütörtöki gázvédelmi gyakorlatokról

Ezúton hozzuk a lakosok, a köztisztviselők, magánintézmények, iskolák, vállalatok és gyárak tudomására, hogy 24-én 5 óráig 5 óra 10 percre és este 7.30-tól 7 óra 40 percre demonstratív jellegű légvédelmi gyakorlatokat tartunk, amelyek a város minden állampolgára kötelesek tevőlegesen részt venni s magukat a már ismert előírásoknak alávetni.

Mintthon a legutóbbi gyakorlat alkalmával a lakosság nem tartotta tiszteletben a kihirdetett rendeleteket és előírásokat, ezúton újlag kihangsúlyozzuk az illetékes hatóságok, hogy amikor a lakosság meghallja a gyakorlat kezdetét jelző szirénabugást, köteles alávetni magát az alábbi intézkedéseknek:

1. Ha valaki otthon tartózkodik, köteles eloltni a lámpákat a lakásában, eltakarni az ablakokat, leengedni a redőnyöket és a teljes áramszolgáltatást mindenütt megszüntetni. A lakosság lehetőleg ne dohányozzék az alatt az idő alatt és csak akkor egyék, ha okvetlen szükséges s lakását ne hagyja el addig, ameddig a gyakorlat, illetve a veszély végét jelző szirénabugás föl nem hangozik.

2. Ha valaki nem tartózkodik otthon, őrizze meg hiedővérést s nyugodtan menjen a legközelebbi menedékhelyre, anélkül, hogy ott tartózkodást idézzen elő.

3. Ha valakit utólér a gáztámadás anélkül, hogy menedékhelyre tudott volna menni, menedékhelyre menjen azonnal, amíg a szirénabugás tartozkodás ott, amíg a gyakorlatnak vége nem lesz.

Fenti rendelet ellen vétőket súlyosan fozják megbüntetni.

CHIRILA, polgármester.

SELESU, a MONT főnöke.

A „MONT” iroda tájékoztatója

Mint röviden jelentettük — november 24-én vagyis csütörtökön, újabb légvédelmi gyakorlat lesz.

A belügyminisztérium rendelkezése értelmében a városházán működő MONT-iroda amely tudvalevőleg a légvédelmi ügyeket intézi, már megtette a szükséges előkészületeket és a saját útján a következő tudnivalókat ajánlja a közönség figyelmébe:

A légvédelmi gyakorlat ezúttal délután lesz. Pontban öt órakor hangozik majd fel a riadó, amely 5 óra 10 perckor ér véget. A gyakorlat kezdete és befejezése a szokott módon, vagyis hangjelzésekkel, szirénabugással, sípolással történik, de ez alkalommal az elsötétítés nappali főnőhája és az ellenőrzés módja jelent bizonyos újszerűséget. A mulban az elsötétítést éjszaka

kellett végrehajtani, amikor a lakosság jelentékeny része amugy is nyugovóra tér, most azonban az elsötétítés kötelezettsége a nappali forgalom teljes lendületében éri a lakosságot.

A közönség köteles a légoltalmi riadó 10 perce alatt úgy az utcán, mint az udvarra tekintő lakrészekben tökéletes sötétséget teremteni, mert most már a rendőrség tökéletes ellenőrző szemlét végeznek és a kötelezettség elmulasztást ezúttal már kihágásnak minősül. De ellenőrzik a közönség magatartását más irányban is. Ez alkalommal feljegyzik azok neveit, akik az ablakból vagy kapualjakból figyelik az utca eseményeit. A rendőrség tökéletes elnéptelenedést követel és a közönségnek az a rétege, amelyet a riadó az utcán talál, haladéktalanul az „adapost” jelzésű helyekre kell siessen. A MONT-iroda felkéri a háztulajdonosokat, hogy a rendelkezésükre bocsátott állványokat, amelyek utbagigazítják a közönséget, hogy hol keressenek menedékhelyet, a jelzett nap délelőttjén helyezték el a kapuk előtt és gondoskodjanak arról, hogy a gyakorlat lezajlása után ismét biztonságba kerüljenek.

A színházi iroda hirdetései:

— **Nem leszek hálátlan.** Szilágyi László és Márkus Alfréd operett újdonsága a „Nem leszek hálátlan” a Thalia együttesének meghosszabbított nagyváradi játékciklusában kerül színre kedden, szerdán és csütörtökön este.

— **Julia.** Csütörtökön délután 5 órakor a ciklusban utoljára olcsó helyárrakkal kerül színre a Julia nagysikerű operett újdonság Krémer Mancival a címszerepben, teljesen a bemutató előadás szerint.

MŰSOR:

Szerdán este 9 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Másodszor.)

Csütörtök délután 5 órakor: **Julia.** (Olcsó helyárrakkal.)

Csütörtökön este 9 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Harmadszor.) Utolsó bucsuelőadás.

Mozgósínházak műsora

APOLLÓ: **MARCO POLO KALANDJAI** Gary Cooper.

DORIAN: Általános kérésre Eddie Cantor legnagyobb filmsikere: **Bagdadi kalifa.**

KÖZGAZDASÁG

Karácsony előtt életbelép az üzletekben a nyolcórás munkanap

Kötelezővé teszik a kétórás déli munkaszünetet

Bucurestiből jelentik: Legközelebb összeül a munkaügyi minisztériumban a munkaadók-ból és munkásokból álló paritásos bizottság, amely a munkaidőt országosan szabályozni fogja. A bizottságban részt vesz a Kereskedelmi Kamarák küldöttsége, amely az egyes szakmák különleges óhaját tolmácsolja. A munkaidő megállapításánál a hetenkénti 48 órás munkaidő a vezérelv és az, hogy a déli ebéd-szünet kötelező módon két óra lesz. A záróra — az üzletekre nézve — esti 8 órán túl nem tolnható ki. A paritásos bizottságnak különös nehézségei lesznek az üzleti alkalmazottak munkaidejének megállapításánál, mert ezek jelenleg napi 9—10 órát dolgoznak és így eddigi munkaidejüket le

kell szállítani.

A bizottság munkáját jóváhagyás végett közli a munkaügyi miniszterrel, aki rendelet alakjában teszi kötelezővé az új munkarendet. Mindez néhány hét alatt megtörténik, hogy a karácsonyi ünnepek előtt a régi munkarend marad az üzletekben. A munkaügyi minisztérium az utóbbi időben számos olyan panaszt kapott, hogy egyes munkaadók nem tartják be a vasárnapi általános munkaszünetre vonatkozó rendelkezéseket. A munkaügyi minisztérium most újabb rendelettel utasítja az illetékes hatóságokat a vasárnapi munkaszünet betartásának állandó és rendszeres ellenőrzésére.

Temes-tartományban megkezdtek az építő-céh szervezését

Az építőiparosok továbbra is eljárnak vállalkozói jogaik érdekében

Temesvár. Saját tud. Az ipari munkaadók szindikátusának építőipari szakcsoportja Márton András építész elnöklete alatt közgyűlést tartott, amelyre a vidéki iparosokat is meghívták. A közgyűlés elsősorban foglalkozott a tervezett vállalkozói kamara kérdésével. Mint ismeretes, az erdélyi és bánági építő- és kőművesmesterek, valamint az ácsosmesterek szerzett jogaikra hivatkozva már ismételtelen leszó-gozták, hogy a készülő tervezet érdekeinek figyelmen kívül kapta.

A temesvári építőiparosok már annakidején megjelentek Marta Alexandru dr. királyi helytartónál és beadványt terjesztettek elő. A közgyűléssel közölték most a beadványra érkezett választ: a közgazdasági minisztérium közölte, hogy a tervezet munkálatai már igen előrehaladtak s ezért az ajánlott vidéki tagok bevonása és ülésekre való meghívása késlekedést okozna. Mindamellett a vidéki építőiparosok, hogy szerzett jogaikra tekintettel lehessenek, küldjék be

a helyzetüket vázoló adatokat.

A közgyűlés elhatározta, hogy a szakcsoport kiküldöttjei újból eljárnak Bucurestiben és bekapcsolódnak kolozsvári szaktársaik hasonló mozgalmába. A közgyűlésen foglalkoztak a céhtörvénnyel is és kimondták, hogy a temesi helytartóság területén megalakítják az építő-céhet. A megjelentek mind aláírták a megalakulásra vonatkozó határozatot s azt aláírás végett most közösen fogják a helytartóság egyéb városaiban is.

Megállapították, hogy a céhtörvény rendelkezései szerint az ácsok nem az építőcéhbe, hanem a faszakmába vannak sorolva. Kérni fogják a minisztériumot, hogy az ácsokat az építőszakmába osszák be. A közgyűlésen a helybéli címefestő szakcsoport nevében Szappanos Gyula elnök jelentette be, hogy szaktársai a céhhez való csatlakozásukat a legközelebb fogják kimondani, illetve a megalakulásra vonatkozó határozatot támogatni.

Az angol kormány megkönnyíti a román gabona bevitelét

Kedvezményes vámmal vihető be Angliába a romániai búza

Bucurestiből jelentik: Úfelsége angliai látogatása — a vezető angol közgazdasági lapok jelentései szerint — nagy kihatással lesz a román-angol árucseréforgalomra, mivel az angolok nagy érdeklődést tanúsítanak e kérdéssel kapcsolatban. Az első kedvező eredménynek tekinthető az angol kormány legújabb rendelete, amellyel a romániai búza beviteli illetékét ton-nánként 9 sillingre szállította le, ami vagyonnaként 3500 lejnek felel meg. Ilyen kedvezményes beviteli vámmal eddig csak az angol domini-numok importálhattak búzát Angliába. A vámszállítás azonnal életbe lépett.

Csak öt vagon tűzifát tarthatnak raktáron a temesvári fakereskedők. Temesvárról jelentik: Két héttel ezelőtt a városháza szabályrendeletet hozott, amelynek értelmében a város belterületén levő fakereskedők csak öt vagon tűzifát tarthatnak raktáron. A temesvári fakereskedők a rendelet visszavonása érdekében az egészségügyi minisztériumhoz fordultak, amely azonban csak részben módosította a rendeletet és tegnap érkezett leiratában közölte, hogy csak a rendelet életbelépése óta létesült fakereskedésekre vonatkozik a raktáron levő tűzifamennyiség korlátozása, míg a már meglévő faraktárak a jövőben is nagyobb mennyiségű tűzifát tarthatnak vevők rendelkezésére.

Az EGE vetőmagkiállítására Kolozsváron

Az E. G. E. tavaszi vetőmagkiállítását 1939-ben is megrendezi és pedig február hó 19—25-ike között Kolozsváron. Az 1939. évi kiállítás keretében gazdasági előadások is lesznek a mezőgazdasági kultúra fejlődésének útjairól. Az E. G. E. az elkövetkező kiállítás alkalmával nagy súlyt helyez a beküldött anyagok szakzerű feldolgozására és a kiállítás október-jellegének kidomborítására. Megalakul a kiállítás keretében számos szakosztály is. Az EGE ezúttal is külön kedvezmények engedélyezéseit fogja kérni a C. F. R.-től. Már most felhívja az egyesület vidéki gazdaköri fiókjainak vezetőit, hogy a tanulságos kiállítás és értékes szakelőadások alkalmából Kolozsvárra csoportos kiránduló társaságokat szervezzenek. Az eddig elért szép sikerek buzdítsanak minden gazdát a kiállításra való részvétellel. Bővebb felvilágosítást készséggel és díjtalanul nyújt az E. G. E. egy-zerű levelezőlapra való megkeresésre. Az E. G. E. címe Kolozsvár, Str. Revală 16.

TILOS A KARÁCSONYFA EXPORTJA

Bucurestiből jelentik: A kormány rendeletet adott ki, amelyben betiltotta a fenyő- és lucfenyőágak (karácsonyfák) exportját. Az indoklás szerint a kormány kímélni akarja a fiatalabb fenyőerdőket

Németországban gyors ütemben épülnek a gabonaraktárak

V. V. Berlin. A Reichsnährstand, a németek mezőgazdasági szervezete a négyéves terv vezetőivel egyetemben fokozott ütemben építteti a gabonaraktárakat. Szükséges volt az évről-évre emelkedő termés számára megfelelő raktárolási lehetőségeket teremteni, de ezentúl is elegendő raktárférőhelyről gondoskodni, mert Németország ezentúl külföldi gabonavásárlásait úgy fogja szabályozni, hogy mindig a legkedvezőbb gabona világgiacon árakkal összeeszenek, így a világgiacon ár fluktuációjától függetlenül magát annyiban, hogy az olcsón bevásárolt mennyiségeket több évre tárolja.

ELADÓ AZ UNIO VAGONGYÁR TELEPE ES ÉPÜLETEI Szatmárról jelentik: A szatmári volt Unio vagongyár utódja, az Astra vagongyár, amely az elmúlt hónapokban elköl-tözött Szatmárról, eladóvá tette az egész gyártelepet és a rajta levő összes helyiségeket. A volt Unio telepet és épületeit egy tételben kínálja eladásra az Astra vagongyár szatmári igazgatósága.

Exportprémiumot állapított meg a kormány a Csehszlovákiába exportált élőjuh után. Bucurestiből jelentik: A legutóbbi minisztertanács a Csehszlovákiába exportálandó élőjuh után kilogrammonként egy lei exportprémiumot állapított meg. A rendelet november 1-ig visszamenő hatállyal lépett életbe.

Arcéhirodetéseik

<p>Lakás szavanként 3 lei</p> <p>2 szobás előszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Barier 5. szám. Pórány-telep.</p> <p>Butorozott utcai szoba kiadó. — Nagyvárad, Nic. Jigátca 11-A.</p> <p>Adás-vétel szavanként 3 lei</p> <p>2 darab vaskályha eladó. Nagyvárad, Str. Pasteur 37.</p> <p>Eladó 2 szobás, hallos lakás, tonyhával, álóskamával, pincelakással, mellékkelhelyiségekkel és kerttel. Nagyvárad, Str. Ziere 47.</p> <p>Törvényszék mellett legmodernebb magánház 4 szobás összkomforttal 600 000 leiert nagyon sürgősen eladó. Horváth ingatlaniroda. Nagyvárad, Blv. Regele Ferdinand 16. szám.</p> <p>Herbst óra- ékszerárház. Regele Ferdinand 3. szám. Nagyvárad. Doga. Omega óra 800—1000 lei és feljebb. Schaffhausen óra 3000 lei Arany karikazvűrtök 14 karátos aranyból. — Vaszék arany, ezüst, briliáns ékszereket, arany órákat.</p> <p>Szűz Mária-kép aranyozott rámában 125x100 cm. méretben eladó. Nagyvárad, Str. Delavrancea No. 24.</p>	<p>Zongora eladó. Nagyvárad, Str. Bratianu 27. szám.</p> <p>Eladó egy nutria bunda, magasabb termetre. Nagyvárad, Cuza Voda-utca 62. szám. Kapu alatt balra.</p> <p>Allást keres szavanként 1 lei</p> <p>Házvezetőnek ajánlkozik perfekt főzőnő, vidékre is. Burik-né, Nagyvárad, Str. Simeon Barnutiu 30.</p> <p>Intelligens nő elmenne gyermek mellé, magános nő vagy könnyebb beteghez, esetleg délutánra is. Cimet a kiadóba kér.</p> <p>Fatisztviselő állást keres pénztárosi, könyvelői gyakorlattal. Cim a kiadóban.</p> <p>26 éves katolikus urifü, tisztviselő, raktárnoki vagy bármilyen bizalmi állást vállal. Cimet a kiadóba kér.</p> <p>Allást nyec szavanként 2 lei</p> <p>Okleveles szeszfőző, kinek a Monopol Vezérgazgatóságától elismert carnetje van, azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.</p> <p>Különféle szavanként 3 lei</p> <p>Értesítés Műhelyemet áthelyeztem Nagyvárad Piata Mihail Viteazul 7. sz. alá. Kelemen közsörüs.</p>
---	--

LEGUJABB

Hitler kancellár hazahívja a londoni német nagykövetet

Az angol-német közeledésben zavar állott elő a zsidókérdés miatt. Bodenschatz német tábornok üzenetet adott át Londonban, hogy Németország magával szemben barátságtalan ténynek tekintené, ha a november 23-iki párizsi találkozón angol-francia katonai szövetséget kötnének

Londonból jelentik: Bodenschatz vezérőrnagy, Göring bizalmas munkatársának londoni tartózkodásáról a legkülönbözőbbeket írják az angol lapok. Több lap szerint Bodenschatz utazása Direksen londoni német nagykövet hazarendelésével áll összefüggésben. Hitler ugyanugy, mint ahogyan a washingtoni nagykövetet is hazarendelte, hazahívja a londoni nagykövetet is, hogy így válaszoljon az angol közbelépésre a németországi zsidókérdésben. A Daily Mail azt írja, hogy a vezérőrnagy eljuttatta Chamberlainhez a német kormányznak a párizsi angol-francia miniszteri tanácskozásokkal kapcsolatos emlékratát. A Daily Herald viszont úgy tudja, hogy Bodenschatz Göring londoni látogatását készíti elő.

Párizsból jelentik: Beavatott helyről származó értesülés szerint Bodenschatz német tábornok eljárt Chamberlain miniszterelnöknel és Halifax külügyminiszternél, tudomásukra hozva, Németország barátságtalan lépésnek tar-

taná, ha Párizsban katonai szövetséget kötne. Ez ellentétben állna a müncheni megállapodással és lehetetlenné tenné a további együttműködést Németország és Anglia között. A két ország közötti viszonyt egyébként is erősen megzavarta Anglia magatartása a zsidókérdésben.

A Matin és az angol lapok is azt írják, hogy a londoni német nagykövet visszahívják. Franciaországgal szemben viszont Németország barátságos gesztúra készül. Coultre, az új berlini francia nagykövet a keddi nap folyamán adja át Hitler birodalmi vezérnek és kancellárnak megbízólevelét és üdvözlő beszédére Hitler, hír szerint igen barátságosan fog válaszolni. Ugy tudják, hogy Hitler ez-alkalommal ismét kijelenti, nincsenek háborus szándékai Franciaországgal szemben. A kiadandó német-francia békenyilatkozat is egyre kézzelfoghatóbb alakot ölt.

A nemzetközi zsidókérdés vitája az angol parlamentben

Részvényilvánító határozat bizonyos faji, politikai, és vallási kisebbség iránt. — A belügyminiszter tiltakozott a zsidók iránt, hogy Anglia csak átmenetileg ad nekik tartózkodási helyet

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök hétfőn délután az alsóházban több képviselő kérdésére kijelentette, hogy az angol kormány az eviani értekezlet határozatainak szellemében lelkiismeretesen megvizsgálta a gyarmatok vezetőivel együtt a Németországból és máshonnan kivándorolni kényszerült zsidóság elhelyezkedésének kérdését. Anglia közbenjár az érdekelt országoknál, tegyék lehetővé, hogy a kivándorlók magukkal vihessék vagyonukat.

Tanganyika, Ezzakrhodézia és Nyassa jelentékeny földterületeket hajlandók rendelkezésre bocsátani. Pontos adatot még nem tud mondani, de a terület nem lesz kevesebb, mint tízezer négyzetkilométer. Az angol kormány nagylelkű feltételekkel érlelt szerződéseket fog nyújtani.

Az éjszakai ülésen Noel Backer munkáspárti képviselő határozati javaslatot terjesztett a ház elé, amely

felszólítja az alsóházat, hogy fejezze ki mélyszégyényét a zsidók iránt Európában élő faji, politikai és vallási kisebbségekkel a velük szemben gyakorolt bánásmód miatt.

Backer élesen elítélte Rath német követéségi titkár meggyilkolását, de ugyanakkor súlyos támadást intézett Németország ellen és azt állította, hogy német hivatalos részről nem kísérelték meg a zsidók elleni tüntetések megakadályozását. Aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy ha Németország félmillió zsidót kiutasít, akkor egy szép napon Románia és Lengyelország erre való hivatkozással négy és félmillió zsidótól akar majd megszabadulni. Végül arról beszélt, hogy Németországra gazdasági nyomást kellene gyakorolni.

Mander képviselő azt mondta, hogy a helyzet jelenlegi alakulásában nem teveszteni el a hatást, ha a hatalmas Amerika mintájára visszahívják berlini diplomáciai képviselőiket. Mander végül azt javasolta, hogy küldjék haza Ang-

liából a német nemzeti szocialistákat és engedjék nekik be a zsidókat.

Sir Samuel Hoare belügyminiszter válaszolt a felszólalásokra és hangoztatta, hogy továbbra is hisz a német-angol megegyezés lehetőségében és kitart a müncheni egyezmény mellett. Nem hajlandó más országok belügyeibe avatkozni. A menekültügyi kérdés azonban nemzetközi probléma lett. Foglalkozott a zsidó bevándorlás kérdésével, majd

bejelentette, hogy Angliában földalatti antiszemita tevékenység follik, mely ellen a leserélyesebben küzd. Így: megtiltotta, hogy London keleti részében tüntetést rendezzenek a zsidók ellen. Az Angliába beengedett zsidók nagy részének azonban tisztában kell lennie azzal, hogy Anglia csak átmeneti tartózkodási hely, és mielőbb gondoskodniuk kell más, új lakhelyről.

A zsidó kérdésről és a faji kisebbségekről foltt alsóházi vita végén Sir Samuel Hoare belügyminiszter a kormány nevében válaszolva, kijelentette, hogy a kormány elfogadja a munkáspárti ellenzék határozati javaslatát. Több felszólalás után az alsóház elfogadta Backer indítványát.

A NÉMET SAJTÓ VÁLASZA AZ ANGOL ZSIDÓVITÁRA.

Berlinből jelentik: A reggeli lapok részletesen foglalkoznak Chamberlainnek az alsóházban a zsidókérdésben elhangzott nyilatkozatával. A „Völkischer Beobachter” szerint magában véve örövendés tény, hogy végre a londoni kormány elszánja magát arra, hogy az angol világbirodalom egyes részeit megnyissa a zsidók előtt. A miniszterelnök nyilatkozatában azonban nagyon sok

a „de” és a „ha”. Nem érti a lap, hogy a német zsidóknak miért csak egy kis részét fogadhatják be az angolok. A „Berliner Tagblatt” azt írja, hogy az angol miniszterelnök nyilatkozata nem sokkal viszi előre a zsidók angol gyarmatokon való letelepedésének ügyét. A „Germania” a zsidók befogadása kérdésével foglalkozva „Kinos ellenmondás” című közleményben arról ír, hogy egyre szaporodnak a hírek, amelyek szerint a többi államok nem hajlandók befogadni a zsidókat. Lengyelország a saját zsidó állampolgárait sem hajlandó visszafogadni, ha külföldön tartózkodik. Belgium gyűjtőtáborba küldi a zsidókat. A holland gyarmatok, Ausztrália, Délafrika és a délamerikai államok mind elutasítják a zsidók befogadását. Az Evianban tartott értekezleten is minden résztvevő állam elutasítól nyilatkozott. Egyedül Németországtól kívánják, hogy a zsidókat tartsa, holott Németország a túlnépesedett államok közé tartozik, s gyarmatait se hajlandók neki visszaadni. A lap arra is rámutat, hogy méltatlankodva hördülnek föl, ha Németország a gazdag és jómódu zsidókat vagyonuk egytizedrésséig bírsággal sújtja. Ugyanezért Anglia Palesztinában és Indiában az ottani bennszülöttek falvait és házaikat gyújtatja föl, pedig azoknak özszesz vagyonuk az az udvar és ház, amit felgyújtanak. Az emberéletet se kímélik, mikor így büntetnek. Mégis Németországra kiabálnak azzal az ismeretes fogással, amikor a tolvaj kezd kiabálni. Németországra kiabálnak azzal az ismeretes fogással, amikor a tolvaj kezd kiabálni máshol, hogy „Fogjátok meg a tolvajt!” Ugyanezért a kiabálók felróják Németország zsidórendszabályait, de maguk bezárják ajtójukat az annyira sajnált zsidók előtt.

Tárgyalások kezdődnek a függőben maradt szlovák-magyar ügyek elintézésére

Pozsonyból jelentik: Tiso szlovák miniszterelnök elnöklete alatt a szlovák kormány minisztertanácsot tartott és elhatározta, hogy bizottságot küld ki a Magyarországgal folytatandó tárgyalások lebonyolítására. A bizottság vezetője Rapant, pozsonyi egyetemi tanár lesz.

Az olasz külügyminiszter tíz napon belül Lengyelországba utazik

Párizsból jelentik: Angol és francia körökben nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy Ciano tíz napon belül Varsóba utazik. Ez a hír szöbakerült a Károly királlyal folytatott tanácskozáson is.

A jugoszláv kormányzó-herceg látogatása Londonban

Londonból jelentik: A Times és Daily Telegraph melegehangú közleményben állapítják meg, hogy Pál jugoszláv kormányzó herceg londoni látogatása során fontos gazdasági és kereskedelmi kérdésekről fog tanácskozni. Kiemelik a lapok az Anglia és Jugoszlávia közötti barátságos viszonyt, s a két ország élénk kereskedelmi összeköttetését, hangoztatva, hogy Anglia nagyobb tőkét ruházott be Jugoszláviában, mint akár Németország, vagy akár Franciaország. A Daily Telegraph rokonszenvvel kíséri Jugoszlávia békés törekvéseit és megemlíti, hogy Jugoszlávia most a Magyarországhoz való viszonyát is javítani akarja.

Belga-holland szerződés gazdasági és külpolitikai közös eljárásra

Londonból jelentik: A Daily Express szerint Lipót belga király kereskedelmi szerződést akar kötni Hollandiával, amihez később a skandináv államok csatlakoznának. Ki akarják cserélni a katonai értesüléseket is. A spanyol polgárháború küzdő felelőseihez fegyverszüneti javaslatot akarnak közösen intézni és megtárgyalják a németországi zsidók ideiglenes letelepítését Belgiumban.